

Obsah

Obsah	1
Úvod	3
A. Makroekonomický rámec na léta 2012 až 2014	4
1. Shrnutí makroekonomického rámce.....	4
2. Předpoklady budoucího vývoje.....	5
2.1. Vnější prostředí.....	5
2.2. Světové finanční trhy.....	9
2.3. Fiskální politika.....	11
2.4. Měnová politika.....	12
2.5. Strukturální politiky.....	14
3. Makroekonomický vývoj.....	15
3.1. Ekonomický výkon.....	15
3.2. Ceny zboží a služeb.....	17
3.3. Trh práce.....	18
3.4. Vztahy k zahraničí.....	20
4. Ověření makroekonomického rámce nezávislými prognózami.....	21
B. Fiskální cílení centrální vlády v letech 2012 až 2014	24
5. Schválené výdajové rámce pro roky 2012 a 2013.....	24
6. Aktualizace rámců na léta 2012 a 2013 a odvození nové částky rámce pro rok 2014.....	25
7. Základní ukazatele státního rozpočtu ve střednědobém výhledu.....	28
7.1. Východiska a metodický postup zpracování střednědobého výhledu.....	28
7.2. Predikce příjmů.....	29
7.2.1. Daňové příjmy státního rozpočtu.....	29
7.2.2. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.....	34
7.3. Predikce výdajů.....	36
7.3.1. Předpoklady predikce výdajů na léta 2013 a 2014.....	36
7.3.2. Mandatorní sociální výdaje.....	38
7.4. Předpokládaný způsob financování deficitu.....	40
8. Základní ukazatele státních fondů ve střednědobém výhledu.....	40
D. Další vybrané údaje střednědobého výhledu na roky 2013 až 2014	44
9. Výdaje na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie v letech 2012 až 2014.....	44
10. Výdaje na programy, u nichž vyšší účasti státního rozpočtu na jejich financování schválila vláda.....	46
11. Přehled závazků fyzických a právnických osob, za které se zaručily jménem státu jeho organizační složky.....	47

12. Vývoj státního dluhu a jeho nákladů.....	49
13. Přehled závazků státu vyplývajících z koncesních smluv.....	52
E. Tabulková část.....	54
Tab. 1 - Střednědobé výdajové rámce v letech 2013 a 2014	
Tab. 2a - Celkové příjmy státního rozpočtu na léta 2012 až 2014 podle kapitol	
Tab. 2b - Celkové výdaje státního rozpočtu na léta 2012 až 2014 podle kapitol	
Tab. 2c - Výdaje na zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc v letech 2012 až 2014	
Tab. 3 - Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace podle kapitol v letech 2012 až 2014	
Tab. 4 - Výdajové limity státních fondů v letech 2012 až 2014	
Tab. 5 - Státní záruky za úvěry a rozložení splátek úvěrů podle roků do konce jejich splatnosti	
Tab. 6 - Příjmy a výdaje státních fondů na rok 2012	
Tab. 7 - Příjmy a výdaje státních fondů na rok 2013	
Tab. 8 - Příjmy a výdaje státních fondů na rok 2014	
Tab. 9 - Výdaje, které vyplývají z koncesních smluv - Ministerstvo dopravy	
Tab. 10 - Specifické ukazatele rozpočtových kapitol v letech 2012 až 2014	

Úvod

Povinnost předložit Poslanecké sněmovně schválený střednědobý výhled ukládá vládě zákon o rozpočtových pravidlech. Výhled poskytuje přehled o klíčových aspektech budoucího vývoje ve fiskální oblasti. Střednědobý výhled se sestavuje vždy na dvouleté období, které následuje po roce, na který se aktuálně sestavuje státní rozpočet.

Vysoké zadlužení státu a vysoké riziko nestability veřejných financí vyžaduje reformní kroky a volbu úsporných rozpočtových opatření ve státní správě, v sociálních výdajích i investicích státu do ekonomiky a její infrastruktury. Vláda si za hlavní úkol stanovila reformu veřejných financí s cílem zastavit rostoucí veřejný dluh a nastavit parametry rozpočtové politiky k dosažení vyrovnaných veřejných rozpočtů v roce 2016.

Napjatý stav veřejných financí a nákladná dluhová služba vyžaduje od vlády různé reformní kroky proti dalšímu zadlužování státu. Kritérium deficitu veřejných rozpočtů k HDP by mělo dosáhnout očekávaných hodnot 3,5 % v roce 2012, 2,9 % v roce 2013 a 1,9 % v roce 2014.

A. Makroekonomický rámec na léta 2012 až 2014

1. Shrnutí makroekonomického rámce

Globální makroekonomická situace je krajně nejistá. Po recesi či poklesu ekonomického výkonu, které se projevily ve všech významných světových ekonomikách v průběhu let 2008 a 2009, se dostavilo oživení, které je však ve vyspělých ekonomikách oproti předchozím recesím pomalejší.

V nejbližším okolí ČR se stupňují fiskální problémy jižního křídla eurozóny. Došlo ke zhoršení jejich ratingů, což dále vyvolává nedůvěru finančních trhů, kterou se od roku 2008 nepodařilo odstranit. Jejich nervozita se v srpnu projevila i významnými fluktuacemi na akciových trzích. Hospodářský růst je velmi křehký a nerovnoměrný jak geograficky, tak časově.

Prostor pro makroekonomickou stabilizační politiku je omezen. Fiskální politika naráží na své možnosti vzhledem k přetrvávajícím strukturálním deficitům a vysoké míře zadlužení. Podobně je tomu i v případě monetární politiky, kde základní úrokové sazby centrálních bank jsou historicky nízké.

Z těchto faktů vychází jednoznačný imperativ pro nasměrování vládní rozpočtové politiky. V období přetrvávající velké nejistoty na finančních trzích a zejména na trzích vládních dluhopisů musí být jejím cílem především důvěryhodná transparentní konsolidace veřejných rozpočtů, která sníží jejich zranitelnost a umožní bezproblémové fungování automatických stabilizátorů a pokračování ekonomického růstu.

Se současnými znalostmi není možné specifikovat zda vůbec, v jakém časovém období a v jakém rozsahu by mohlo dojít k takovému vyhocení situace, které by poškodilo českou ekonomiku. Je však zcela jasné, že stabilizace rozpočtové soustavy sníží riziko případných negativních dopadů na českou ekonomiku.

Makroekonomický rámec rozpočtového výhledu do roku 2014 vychází ze scénáře pokračování dosavadních tendencí ve vývoji ekonomického výkonu při respektování schválené trajektorie fiskální konsolidace s cílem dosažení vyrovnaných veřejných rozpočtů do roku 2016.

V Tabulce 1 jsou shrnuty predikce a výhled hlavních makroekonomických indikátorů.

Tabulka 1 Hlavní makroekonomické indikátory
(predikce červenec 2011 na základě dat k 24. 6. 2011)

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
					Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	3 535	3 689	3 626	3 667	3 729	3 922	4 116	4 356
Hrubý domácí produkt	<i>růst v % s.c.</i>	6,1	2,5	-4,1	2,3	2,5	2,5	3,3	3,9
Spotřeba domácností	<i>růst v % s.c.</i>	5,0	3,6	-0,2	0,2	0,5	2,0	3,3	4,2
Spotřeba vlády	<i>růst v % s.c.</i>	0,5	1,1	2,6	-0,1	-2,4	-2,1	-0,8	0,1
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v % s.c.</i>	10,8	-1,5	-7,9	-3,1	1,9	3,2	5,6	7,2
Příspěvek zah. obchodu k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	1,1	1,3	-0,6	1,0	1,9	1,1	0,6	0,1
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	3,4	1,8	2,5	-1,2	-0,8	2,6	1,6	1,8
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	2,8	6,3	1,0	1,5	2,3	3,5	1,7	2,1
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,9	1,6	-1,4	-1,0	0,2	0,4	0,6	0,7
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	6,4	6,1	5,7
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	9,4	8,7	0,0	1,2	2,3	4,4	4,9	5,8
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-3,2	-0,6	-3,2	-3,8	-3,9	-3,6	-3,8	-4,3
<u>Předpoklady:</u>									
Směnný kurz CZK/EUR		27,8	24,9	26,4	25,3	24,2	23,5	22,9	22,2
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	4,3	4,6	4,7	3,7	4,0	4,3	4,3	4,3
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	72,7	97,7	61,9	79,7	110,5	112,0	113,8	115,0
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v % s.c.</i>	2,8	0,3	-4,1	1,7	1,9	2,0	2,3	2,3

Pramen: ČSÚ, ČNB, Eurostat, MMF, propočty MF.

2. Předpoklady budoucího vývoje

2.1. Vnější prostředí

V polovině roku 2011 pokračuje světová ekonomika v oživení, ale vývoj je spojen s řadou nejistot. Podle MMF (World Economic Outlook Update, červen 2011) by za rok 2011 měla světová ekonomika vzrůst o 4,3 %, což by bylo pod úrovní roku předchozího. V Číně a Indii zůstává růst, i přes mírné zpomalení, nadále dynamický. Objevují se však již příznaky přehřátí a centrální banky sahají k přísnější měnové politice. Naproti tomu oživení vyspělých ekonomik je stále slabé. Růst v USA již zejména kvůli slabé poptávce domácností zpomalil, japonská ekonomika v 1. i ve 2. čtvrtletí dokonce vlivem důsledků zemětřesení a tsunami poklesla. Jak v eurozóně, tak v USA rostou obavy z možné dluhové krize. Prosperitu ohrožují také velmi vysoké ceny surovin.

Makroekonomický rámec vychází z předpokladu, že obnovení růstové dynamiky v dalších letech bude jen velmi pozvolné.

HDP v eurozóně se za rok 2010 zvýšil o 1,7 %. Vývoj je charakterizován značnou nerovnoměrností mezi severním a jižním „křídlem“.

Růst dosud táhne zvláště německá ekonomika, která prožívá výrazný exportní boom, přičemž nezvykle silná byla i spotřeba domácností. Vývoj průmyslové výroby ani nových objednávek sice nenaznačovaly výraznou deceleraci exportu, nicméně flash odhad mezičtvrtletního růstu HDP za 2. čtvrtletí 2011 ve výši pouze 0,1 % je výrazným zklamáním a signalizuje pokles domácí poptávky. Nejistotu dále představuje další vývoj důležitého čínského trhu i vysoké ceny surovin.

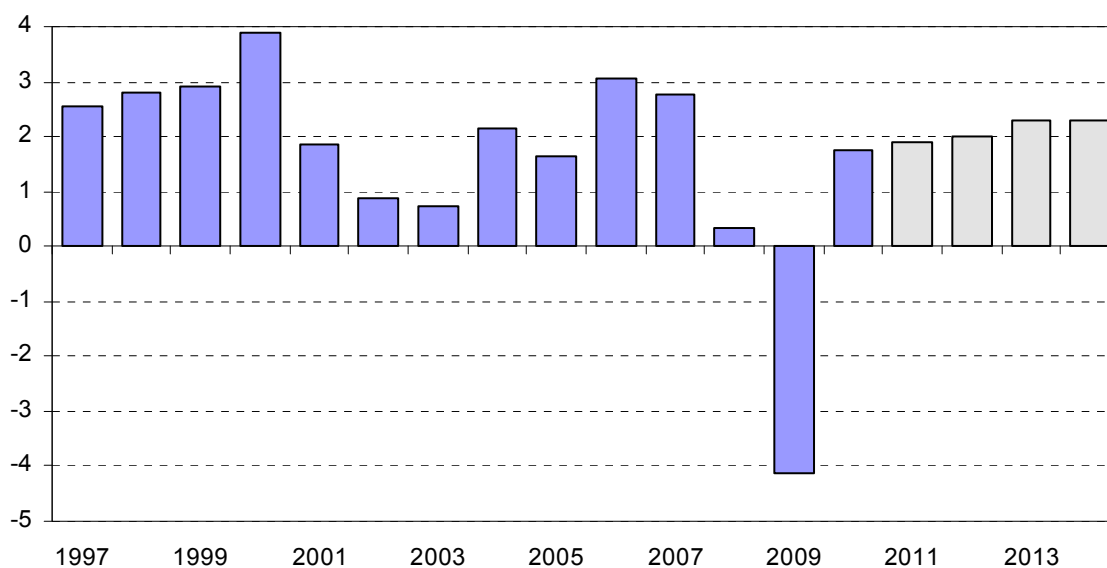
Na opačné straně škály je Portugalsko v recesi, silným poklesem prošlo Řecko, vývoj v Irsku je nejistý a velké ekonomiky Španělska a Itálie jsou blízko nulového růstu.

Značné rozdíly jsou také v míře nezaměstnanosti, která se celkově udržuje na vysoké úrovni těsně pod 10 %. Zatímco v SRN setrvale klesá (na 6,0 % v červnu), ve Španělsku stoupla na hrozivých 21 % (a ve skupině do 25 let dosáhla 45,7 %), v Irsku dosáhla 14,2 % a na Slovensku činí 13,4 %.

Vynuceným programem většiny zemí eurozóny je fiskální konsolidace. Vysoká úroveň dluhů vládního sektoru, nashromážděná v průběhu mnoha let a dále umocněná deficitním financováním stimulačních opatření v době nedávné recese, již v některých zemích přesáhla míru tolerovanou finančními trhy a v dalších zemích představuje výrazné riziko. Přebytkový rozpočet nemá v EA12 žádná země, deficit rozpočtu zemí EA se odhaduje na 4,3 % HDP.

V dubnu 2011 zvýšila ECB hlavní sazbu o 25 b.b. na 1,25 % a ve zpřísnování měnové politiky (v důsledku rizika zrychlení inflace) pokračovala v červenci dalším zvýšením na 1,50 %. ECB má obtížný úkol stanovit společnou sazbu pro výkonnější ekonomiky severu eurozóny na jedné straně a stagnující jižní křídlo na straně druhé. Hlavním aktuálním problémem hospodářské politiky eurozóny je vyřešit dluhovou krizi Řecka a zabránit jejímu šíření do dalších členských zemí, zejména do Itálie a Španělska.

Graf 1 Reálný hrubý domácí produkt EA12
(růst proti předchozímu roku v %)

Pramen : Eurostat, propočty MF.

Pro celý horizont makroekonomického rámce se předpokládá v EA12 zhruba dvouprocentní růst HDP s velmi mírným zrychlením z 1,9 % v roce 2011 k 2,3 % v letech 2013 a 2014.

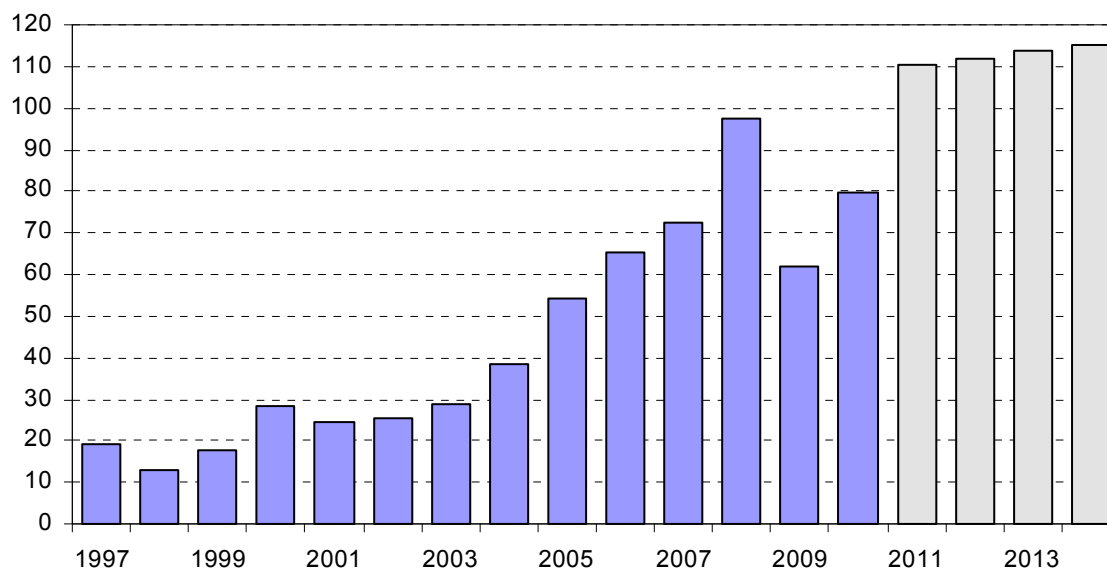
Slovenská ekonomika vzrostla v roce 2010 o 4,0 % a podobným tempem pokračuje i v roce 2011, přičemž růst je tažen hlavně exportem. Ekonomiku trápí vysoká nezaměstnanost, která je třetí nejvyšší v eurozóně. Ta je spolu s poklesem reálných mezd, který způsobuje vysoká inflace (v červnu 4,1 % meziročně), patrně příčinou poklesu spotřeby domácností. Deficit veřejných financí se v roce 2010 zhoršil na 7,9 % HDP. Vláda proto připravila konsolidační opatření, která ho mají snížit ke 4 % v roce 2012.

Očekává se, že v důsledku restriktivní fiskální politiky dojde v roce 2011 ke zpomalení růstu HDP na 3,4 %. V roce 2012 by mohl růst zrychlit na 3,9 %. Vzhledem k vysoce exportnímu charakteru slovenské ekonomiky však tento předpoklad silně závisí na vývoji u hlavních obchodních partnerů SR.

Průměrná **cena ropy** Brent za rok 2010 dosáhla 79,7 USD/barel. V dubnu 2011 sice krátkodobě vyskočila na 123 USD/barel, následně však došlo u cen většiny komodit k určité korekci. Spotřeba ropy je stále „dvourychlostní“, její pokles ve vyspělých ekonomikách vyvažuje poptávka Číny a dalších rychle rostoucích zemí. Vedle omezenosti zdrojů je cena tažena směrem

vzhůru rozmachem investic do komoditních derivátů, slabým dolarem a geopolitickým neklidem v mnoha zemích produkujících ropu (mj. výpadek libyjské produkce).

Graf 2 Cena ropy Brent
(USD/barel)

Pramen : MMF, propočty MF.

Pro rok 2011 odhadujeme cenu ropy na 110 USD/barel, rizika predikce jsou však nyní vychýlena směrem dolů. Přispěly k tomu především obavy ze zpomalení světového růstu, a také intervence Mezinárodní energetické agentury (IEA) a americké vlády, které slíbily uvolnit strategické zásoby. Také vliv ukončení kvantitativního uvolňování v USA na konci června by mohl – alespoň krátkodobě – přispět k obecnému poklesu cen komodit. Aktuálně v tomto směru působí i očekávané uklidnění situace v Libyi.

Ve střednědobém horizontu považujeme za pravděpodobný pomalý nárůst ceny k cca 115 USD/barel v roce 2014. V tomto horizontu by se už mohly projevit dvě protichůdné tendence, které činí odhad mimořádně obtížným. Půjde o problémy na straně nabídky, vyplývající z malé schopnosti rozšířit produkci vzhledem k nedostatečným investicím do ropné infrastruktury a prospekce nových nalezišť, což by mohlo vést k často diskutované možnosti vyvrcholení objemu produkce (oil peak). Tyto diskuse jsou podporovány nedostatečnou znalostí o zásobách řady velkých producentů, např. Saudské Arábie. Naproti tomu tlaky na substituci a využívání úspornějších technologií apod. by mohly vést k brzdění růstu poptávky alespoň ve vyspělejších zemích.

2.2. Světové finanční trhy

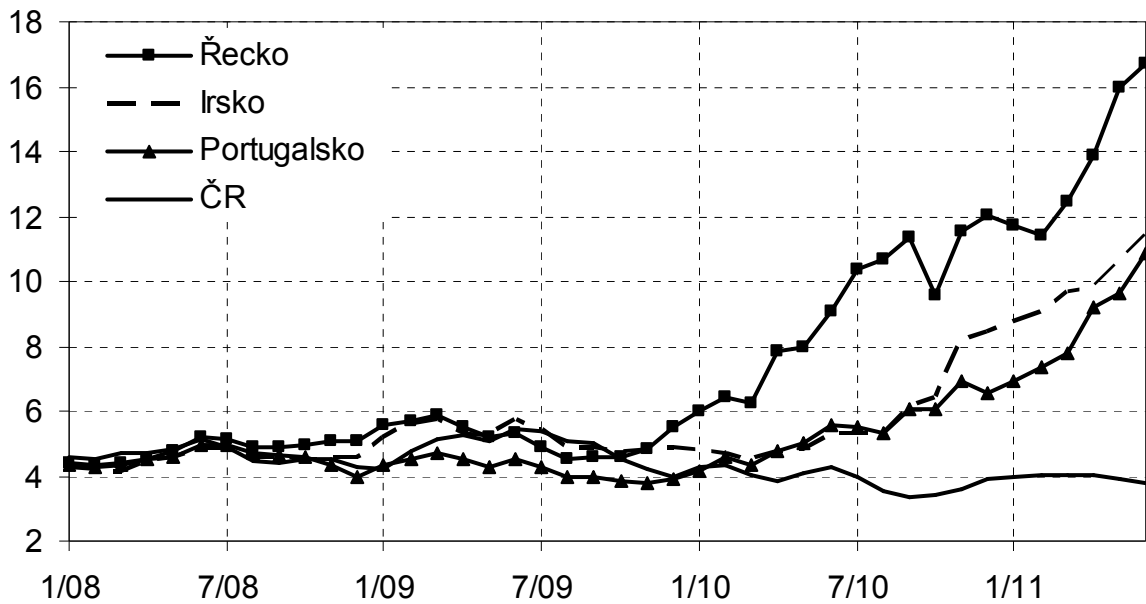
Dluhová krize na periférii eurozóny pokračuje i v tomto roce, neomezuje se však již jen na Řecko, jehož fiskální problémy vedly v květnu 2010 k vytvoření společného záchranného mechanismu eurozóny a MMF. Od tohoto „ochranného valu“ si přitom evropské představitelé slibovali, že zastaví šíření krize do ostatních ohrožených zemí, jimiž jsou zejména Portugalsko, Irsko, Itálie a Španělsko. Tyto naděje se ale ukázaly jako liché.

V listopadu 2010 totiž o finanční pomoc EA/MMF požádalo Irsko, v květnu 2011 pak Portugalsko. Počátkem července se v hledáčku finančních trhů ocitly také Itálie a Španělsko (3. a 4. největší ekonomika eurozóny), což se projevilo růstem výnosů státních dluhopisů těchto zemí na rekordní úrovně. Vysoké výnosy státních dluhopisů přitom ztěžují úsilí o stabilizaci veřejných financí, neboť prodražují obsluhu státního dluhu, který v případě Itálie v roce 2010 dosáhl téměř 120 % HDP.

Finanční pomoc poskytnutá Řecku v květnu 2010 se navíc ukazuje jako nedostatečná. Původní záchranný plán totiž počítal s tím, že se Řecko bude schopno částečně financovat na kapitálových trzích již v roce 2012. Jak je ale patrné z Grafu 3, výnosy 10R řeckých dluhopisů jsou značně vyšší, než tomu bylo v roce 2010. Obdobný obrázek toho, jak finanční trhy vnímají stav řeckých veřejných financí, poskytují také CDS spready, anebo série snižování ratingu Řecka v uplynulých měsících (v hodnocení agentury Moody's má Řecko rating Ca, agentura S&P hodnotí Řecko známkou CC, agentura Fitch pak známkou CCC). Možnost návratu Řecka na kapitálový trh již v příštím roce je tedy nerealistická.

Řešení problémů Řecka, a dluhové krize eurozóny obecně, se v druhé polovině července pokusila nalézt Rada EU na summitu v Bruselu. Čelní evropské představitelé se mj. dohodli na druhém záchranném balíku pro Řecko (109 mld. eur od EA/MMF, 50 mld. eur by měl přispět také soukromý sektor), prodloužení splatnosti půjček (i těch stávajících pro Řecko, Irsko a Portugalsko) z dnešních maximálních 7,5 let na 15–30 let a výhodnějších úrokových sazbách ze záchranných úvěrů (nově cca 3,5–4,0 %). Byly také posíleny pravomoci záchranného fondu EFSF a jeho „nástupce“ ESM. EFSF by prostřednictvím půjček vládám mohl financovat případnou rekapitalizaci finančních institucí, a to i v zemích, které nebudou od EFSF čerpat jinou finanční pomoc, a za určitých okolností by také mohl intervenovat na sekundárním trhu státních dluhopisů.

Graf 3 Výnosy 10R státních dluhopisů
(v % p.a., průměr měsíce)

Pramen: ECB.

Ačkoliv lze výsledky červencového summitu hodnotit kladně, následný vývoj na finančních trzích mnoho důvodů k optimismu neposkytuje. Výnosy španělských a italských dluhopisů totiž pokračovaly v růstu a k hranici 5 % je srazily až intervence ECB v rámci Programu pro trhy cenných papírů. Výnosy portugalských dluhopisů začaly ve druhé polovině srpna opět mírně růst a výnosy řeckých dluhopisů, díky nejasnostem ohledně podpory některých zemí EA (zejména Finska) druhému záchrannému balíku, dosahují rekordně vysokých úrovní (výnosy 2R dluhopisů dokonce 45 %!). Jedinou výjimku tvoří Irsko, v jehož případě zatím nedošlo k obratu pozitivního tržního sentimentu a výnosy irských státních dluhopisů pokračují v poklesu.

Downgrady ratingu Řecka, které následovaly po červencovém summitu, jsou navíc jasnou připomínkou toho, že default Řecka je možností, se kterou je třeba vážně počítat (finanční trhy vnímají default Řecka jako velmi pravděpodobný). Jeho dopady by se patrně neomezily pouze na finanční sektor (ztráty z titulu přecenění dluhopisů, možnost šíření finanční nákazy atd.), nýbrž by se díky řadě vzájemných vazeb mezi finančním sektorem a reálnou ekonomikou mohl časem promítnout i do ekonomické aktivity. Vzhledem k expozicím západoevropských bank vůči periferii eurozóny a s ohledem na teritoriální strukturu zahraničního obchodu ČR by se šok v podobě defaultu zřejmě zprostředkovaně promítl i v tuzemské ekonomice. Predikovat, kdy, jak

konkrétně a v jakém rozsahu by důsledky případného defaultu ovlivnily českou ekonomiku, je ale prakticky nemožné.

Dluhová krize periferie eurozóny zcela jednoznačně poukazuje na nutnost zodpovědné fiskální politiky, resp. na problémy, jaké mohou v důsledku opačného přístupu vzniknout.

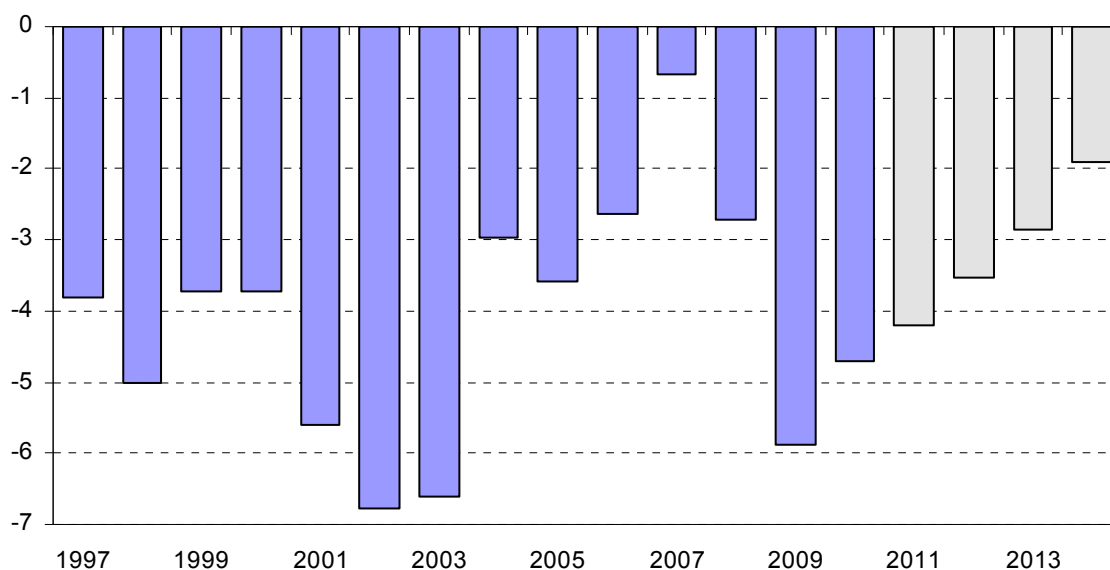
2.3. Fiskální politika

V roce 2010 dosáhlo saldo sektoru vládních institucí v aktuální metodice ESA 95 hodnoty –172,8 mld. Kč, což v podílovém vyjádření představuje –4,7 % HDP. Pro rok 2011 bylo v dubnu tohoto roku notifikováno saldo –154,3 mld. Kč, což odpovídá –4,2 % HDP. Oproti předchozímu roku je tak očekáváno konsolidační úsilí ve výši 0,5 % HDP. Při očištění o cyklus, jednorázové operace a výdajové úroky je fiskální úsilí odhadováno na 1,3 % HDP.

Cíle fiskální konsolidace, ke kterým se ČR zavázala v dubnové aktualizaci Konvergenčního programu, potvrzují trajektorii podílů deficitů vládního sektoru na HDP pro roky 2012 a 2013 na hodnotách 3,5 %, resp. 2,9 %. Naproti tomu byl pro rok 2011, v souvislosti s lepším než očekávaným výsledkem hospodaření sektoru vlády za rok 2010, snížen cíl deficitu z hodnoty 4,6 % HDP na 4,2 % HDP.

Pro rok 2014 odsouhlasila vláda 20. dubna 2011 nový cíl salda v úrovni –1,9 % HDP. I nadále přitom platí, že v roce 2016 je plánováno vyrovnat celkovou bilanci sektoru vládních institucí úplně, k čemuž plánovaný trend úspěšně směřuje.

Graf 4 Saldo vládního sektoru
(v % HDP)

Pramen: MF.

Konsolidační strategie vlády reflektuje doporučení Rady EU z roku 2009 důvěryhodným a udržitelným způsobem snížit do roku 2013 deficit vládního sektoru pod 3 % HDP a přistoupit k zásadním reformním krokům v oblasti diverzifikace zabezpečení ve stáří a v oblasti financování zdravotnictví. Kromě toho jsou připravovány reformy přímých daní a odvodů, reforma financování terciárního vzdělávání, vědy, výzkumu a inovací. Dále je nutné zmínit záměr zjednodušit, zefektivnit a zprůhlednit systém veřejné správy (viz kapitola 2.5. Strukturální politiky).

Fiskální úsilí nezbytné k dosažení stanovené deficitní trajektorie vyžaduje, aby byl strukturální deficit v tomto a následujících letech v průměru redukován o 0,6 % HDP ročně.

2.4. Měnová politika

Hlavním úkolem měnové politiky ČNB, založené na režimu cílování inflace, je zabezpečovat cenovou stabilitu. Inflační cíl, platný od ledna 2010 a definovaný jako meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen ve výši 2 % s tolerančním pásmem ± 1 p.b., je koncipován jako střednědobý s délkou horizontu měnové politiky 12–18 měsíců.

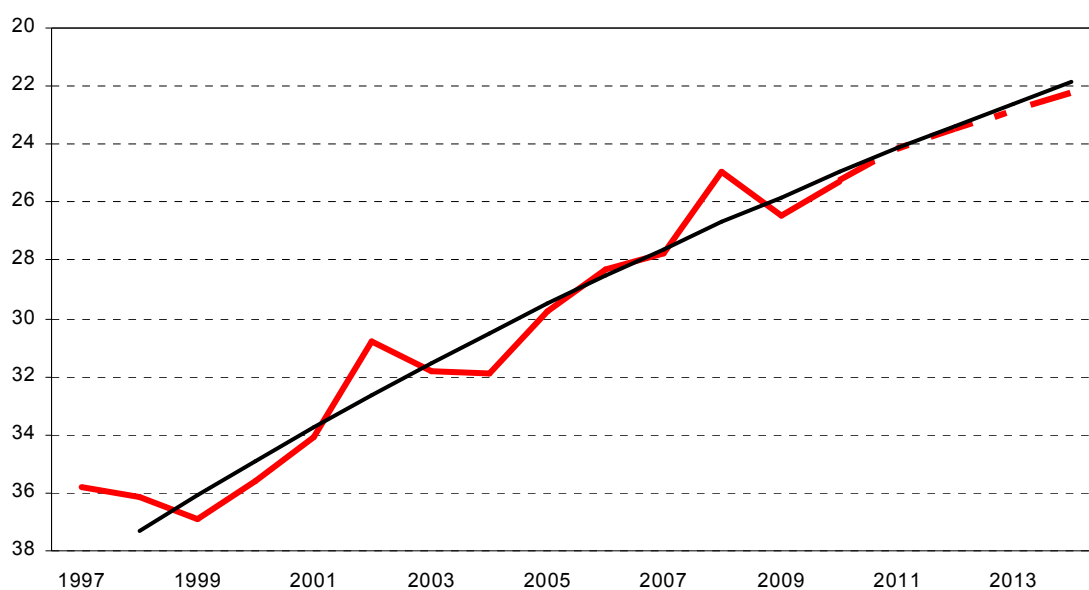
Tuzemský finanční sektor byl krizí na finančních trzích zasažen jen v omezené míře. Banky, jež mají dominantní podíl na aktivech finančního sektoru, jsou i nadále vysoce ziskové

a dostatečně kapitalizované. Zátěžové testy bankovního sektoru, které se čtvrtletní periodicitou provádí ČNB, opakovaně potvrzují jeho vysokou odolnost vůči případným nepříznivým šokům.

Podle současného mechanismu závisí stanovení termínu přijetí eura na výsledcích průběžného vyhodnocování ekonomické sladění české ekonomiky s eurozónou a plnění maastrichtských konvergenčních kritérií. Součástí kritérií je minimálně dvouletá účast české koruny v kurzovém mechanismu ERM II. Vzhledem k současným problémům eurozóny by vstup do ERM II a stanovení termínu přijetí eura v horizontu makroekonomického rámce, tedy do roku 2014, rozhodně nebyly přínosem pro českou ekonomiku.

Nominální měnový **kurz** koruny vůči euru, který v červenci 2011 dosáhl průměrné hodnoty 24,34 CZK/EUR, se zhruba od poloviny roku 2010 zhodnocuje přibližně v souladu s dlouhodobým trendem. V průběhu jednotlivých čtvrtletí však zůstává zachována poměrně vysoká volatilita, která odráží současné období zvýšené globální nejistoty a náhlých změn nálady investorů na finančních trzích i míry jejich averze k riziku.

Graf 5 Měnový kurz CZK/EUR

Pramen: ČNB, propočty MF.

Přijatý scénář předpokládá pokračování dlouhodobé tendence k mírnému nominálnímu i reálnému zhodnocování, v případě zdramatizování situace v problémových zemích eurozóny však nelze vyloučit náhlé pohyby směnného kurzu oběma směry. V roce 2014 by měl kurz dosáhnout průměrné úrovně 22,2 CZK/EUR.

2.5. Strukturální politiky

Vláda ČR se ve svém programovém prohlášení z června 2010 zavázala provést řadu zásadních strukturálních reforem s cílem stabilizovat veřejné rozpočty, zvýšit hospodářský růst a zaměstnanost a posílit konkurenceschopnost české ekonomiky.

V červnu 2011 schválila vláda **důchodovou reformu**. Jedná se o návrh zákona o důchodovém spoření a návrh zákona o doplňkovém penzijním spoření, které jsou nutné pro vytvoření II. pilíře a transformaci III. pilíře důchodového systému. Reforma by měla být účinná od 1. ledna 2013.

Dne 30. září 2011 vstoupí v účinnost **novela zákona o důchodovém pojištění**, která posiluje vazbu mezi výší důchodu a příjmy podléhající odvodům pojistného na sociální zabezpečení. Zvýšení bude provedeno postupně v několika krocích, a to od 30. září 2011 do konce roku 2014. Novela rovněž urychlí sjednocení důchodového věku mužů a žen.

V červnu 2011 schválila Poslanecká sněmovna novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění, která je označována jako první fáze **reformy zdravotnictví**. V témže měsíci schválila vláda druhou fázi zdravotnické reformy, která zahrnuje zákon o zdravotních službách, zákon o specifických zdravotních službách a zákon o zdravotnické záchranné službě. Předpokládaná účinnost výše uvedených zákonů je od 1. ledna 2012. Třetí fázi, která zahrnuje zákon o zdravotních pojišťovnách, by měla vláda schválit do konce roku 2011. Plánovaná účinnost zákona je od 1. ledna 2013.

Za účelem zjednodušení systému sociální ochrany, snížení administrativní zátěže pro uživatele služeb a lepšího zacílení a adresnosti sociálních dávek schválila vláda v květnu 2011 tři novely zákonů souhrnně označované jako **sociální reforma I**. Jedná se o zákon, kterým se sjednocují výplaty nepojistných sociálních dávek, zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a zákon o zaměstnanosti. Uvedené zákony by měly nabýt účinnosti od 1. ledna 2012.

Novela zákoníku práce, kterou schválila vláda v červnu 2011, by měla vést ke zpružnění trhu práce a zvýšení motivace firem k vytváření nových pracovních míst. Účinnost novely se předpokládá od 1. ledna 2012.

V květnu 2011 schválila vláda **zákon o obchodních společnostech a družstvech**, jehož účelem je zjednodušení podnikání, posílení motivace k dobré správě společností a zlepšení pozice věřitelů. Zákon by měl vstoupit v účinnost v roce 2013.

S cílem zvýšení transparentnosti procesu zadávání veřejných zakázek schválila vláda v květnu 2011 **novelu zákona o veřejných zakázkách**. Předpokládaná účinnost novely je od roku 2012.

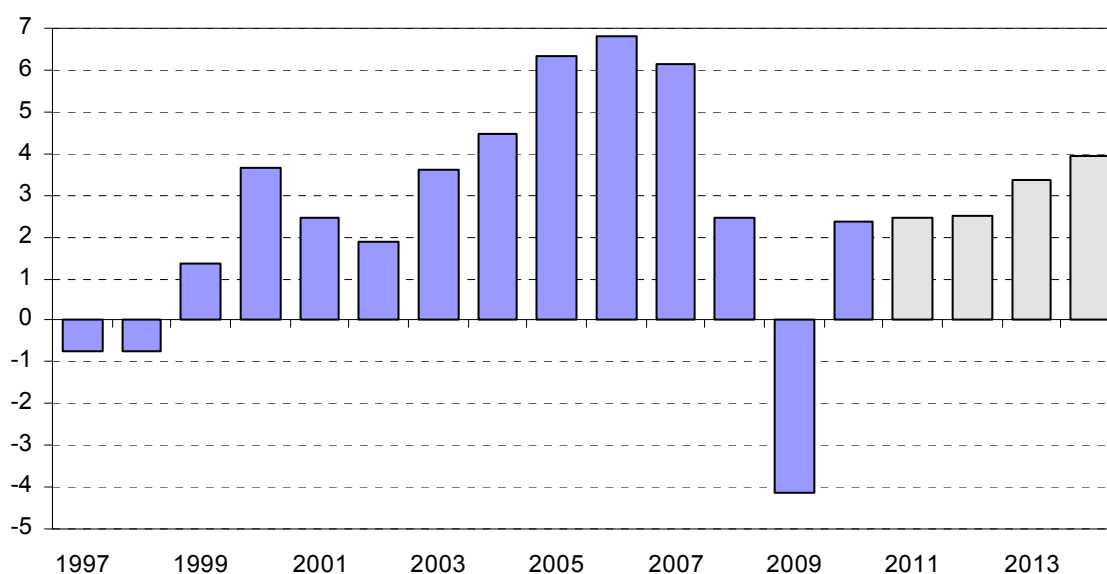
3. Makroekonomický vývoj

3.1. Ekonomický výkon

Česká ekonomika se postupně zotavuje z recese z přelomu let 2008 a 2009. Růst ekonomik našich hlavních obchodních partnerů, zejména Německa, by měl v letech 2011 a 2012 převážit nad restriktivními dopady stabilizačních opatření. V následujících letech by se měla oživit i domácí poptávka.

Objem HDP by měl v roce 2011 přesáhnout úroveň předchozího maxima z roku 2008. V letech 2011 a 2012 by měl růst HDP stagnovat okolo 2,5 %. V časovém horizontu výhledu by pak měl mírně zrychlit k 3,9 % v roce 2014, kdy by mohla výkonnost české ekonomiky na obyvatele v přepočtu paritou kupní síly dosáhnout 77 % průměru EA12, což by znamenalo přírůstek 4 p.b. proti roku 2010.

Graf 6 Reálný hrubý domácí produkt
(růst proti předchozímu roku v %)

Pramen: ČSÚ, propočty MF.

Poznámka: Údaje za minulost bude ČSÚ na konci září 2011 revidovat.

Růst potenciálního produktu by se měl postupně zrychlovat k více než 3 % v roce 2014. Zřejmě tak nedosáhne maximální dynamiky z období po vstupu do EU (5,2 % v roce 2005). Příspěvek souhrnné produktivity výrobních faktorů by se měl vlivem opatření strukturální politiky zvýšit z 1,5 p.b. v roce 2011 na 2,3 p.b. v roce 2014. Na druhé straně bude pokles počtu obyvatel ve věku 15–64 let limitovat nabídku práce. Předstih dynamiky reálného HDP před potenciálním produktem by měl vést k postupnému uzavírání záporné produkční mezery.

Růst nominálního HDP je dán vývojem reálného ekonomického výkonu a cenové složky HDP. Nárůst deflátoru hrubých domácích výdajů by měl být proti vývoji spotřebitelské inflace mírně nižší. Směnné relace by se po předpokládaném poklesu o 2,8 % v roce 2011 měly začít postupně dostávat do kladných hodnot. V horizontu výhledu by se měl růst nominálního HDP postupně zrychlovat k úrovni 5,8 %.

Výdaje domácností na finální spotřebu sledují s mírným zpožděním vývoj HDP. Proti růstu spotřeby bude ještě během let 2011 a 2012 působit fiskální konsolidace. Očekává se, že v roce 2011 vzroste spotřeba domácností o 0,5 %. Pro další léta se pak předpokládá postupné zrychlování jejího růstu k 4,2 % v roce 2014.

Spotřeba domácností v běžných cenách se odvíjí od reálné spotřeby a míry inflace ze spotřebitelských cen. V horizontu makroekonomického rámce by mělo dojít ke zrychlení růstu nominálních výdajů domácností na konečnou spotřebu z 2,8 % v roce 2011 na 6,4 % v roce 2014.

Rámec je založen na předpokladu úsporného chování vlády. Očekávané snižování **spotřeby vlády** v letech 2011 až 2013 je konzistentní s plánem redukování deficitů vládního sektoru. V roce 2011 je očekáván pokles o 2,4 %, v následujících dvou letech by již mohl být mírnější.

Tvorba hrubého fixního kapitálu je výrazně poznamenána nízkým využitím kapacit po recesi. V současné nejisté situaci (také v souvislosti s dluhovou krizí periferie eurozóny) je třeba počítat s tím, že dojde k přehodnocení či odložení mnoha investičních záměrů v soukromém sektoru. Ochota zahraničních investorů k novým investicím i k reinvestování zisku z podnikání v ČR bude záviset na jejich situaci v mateřských zemích. Očekává se i pokračování propadu investic do bytové výstavby. Na druhé straně by pokles mohl být zmírněn infrastrukturními investicemi s příspěvkem z fondů EU. V roce 2011 by měl objem investic stoupnout pouze o 1,9 %. S postupným uzavíráním záporné produkční mezery, doprovázeném vyšším využitím

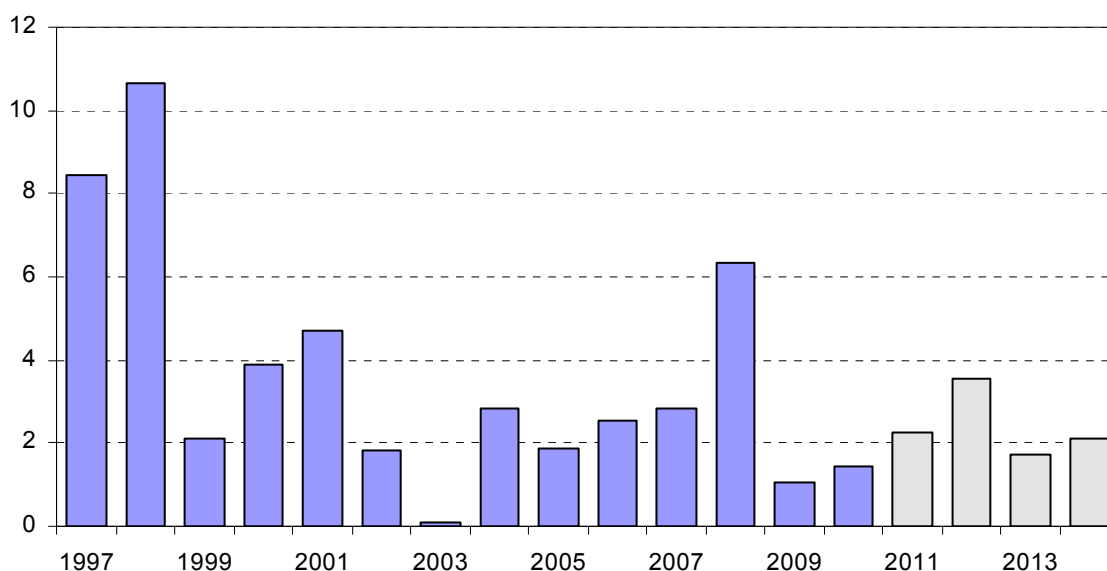
kapacit, a se zvyšováním důvěry v další klidný ekonomický vývoj by se mohla obnovit dynamika investic až k úrovni 7,2 % v roce 2014.

V roce 2011 bude zřejmě vnější poptávka hlavním faktorem ekonomického růstu, příspěvek **zahraničního obchodu** by měl dosáhnout 1,9 p.b. Přitom by měl být dopad na saldo zahraničního obchodu se zbožím a službami v běžných cenách znehodnocován poklesem směnných relací. V dalších letech by měl příspěvek klesat v důsledku zpomalování růstu objemu vývozu při současném zlepšování směnných relací. V horizontu výhledu by měly být zachovány kladné hodnoty příspěvku.

3.2. Ceny zboží a služeb

Českou ekonomiku lze z dlouhodobého pohledu (s výjimkou roku 2008) charakterizovat jako nízkoinflační. Tak by tomu mělo být i v následujících letech, a to zejména díky vysoké kredibilitě ČNB, dobře ukotveným inflačním očekáváním, míře konkurence na vnitřním trhu, tendenci koruny ke zhodnocování a očekávanému umírněnému růstu jednotkových nákladů práce. Inflační impulsy, které přicházejí především zvenčí a jsou představovány zejména vysokými cenami komodit, jsou proto v ekonomice úspěšně tlumeny.

Graf 7 Spotřebitelské ceny
(průměrná míra inflace v %)

Pramen : ČSÚ, propočty MF.

Průměrná míra inflace by se v horizontu makroekonomického rámce, s výjimkou roku 2012, měla pohybovat v blízkosti inflačního cíle ČNB. V roce 2012 by míra inflace měla dosáhnout 3,5 %. Podstatným jednorázovým faktorem tohoto výkyvu by však mělo být zvýšení snížené sazby DPH z 10 % na 14 %, jehož dopad do indexu spotřebitelských cen se odhaduje na 1,1 p.b.

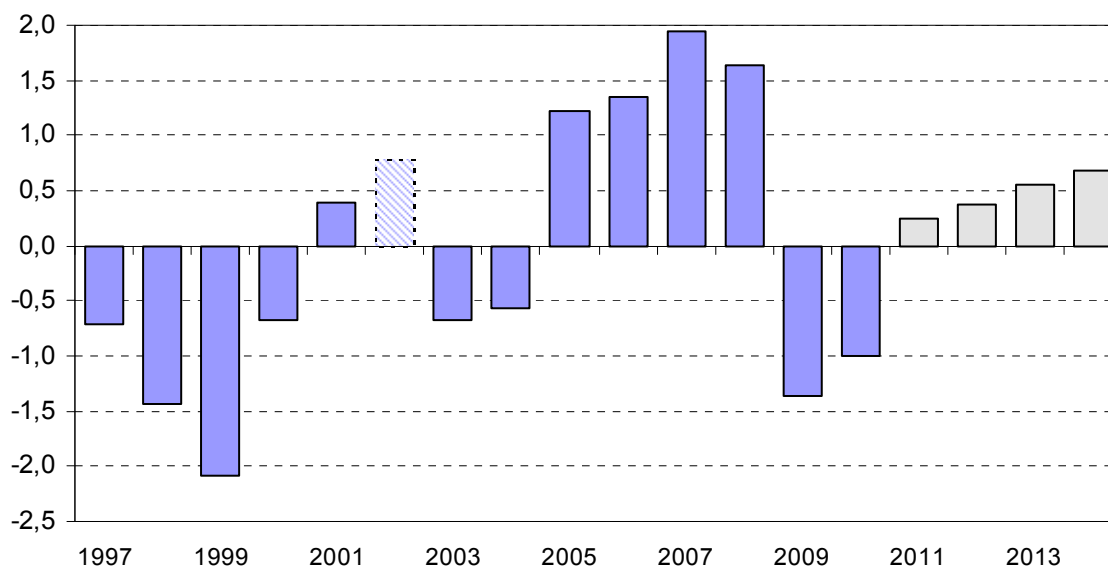
3.3. Trh práce

Zaměstnanost a nezaměstnanost (v metodice VŠPS)

Trh práce reflektuje zlepšování ekonomické situace a pomalu se blíží ke standardnímu zpoždování cyklického vývoje za průběhem cyklu ekonomického výkonu. Situace na trhu práce je a nadále bude ovlivňována poklesem počtu obyvatel v produktivním věku 15 – 64 let.

Po poklesu **zaměstnanosti** (dle VŠPS) v letech 2009 a 2010 v důsledku hospodářské recese se již situace na trhu práce stabilizovala. Pro rok 2011 se počítá s růstem zaměstnanosti o 0,2 %. V následujících letech by měl růst zaměstnanosti postupně zrychlovat až na cca 0,7 % v roce 2014. To znamená, že v horizontu makroekonomického rámce by zaměstnanost neměla překročit úroveň předchozího vrcholu z roku 2008 a veškerý nárůst HDP proti tomuto roku by měl být zajištěn růstem produktivity práce.

Graf 8 Zaměstnanost
(podle metodiky VŠPS, růst proti předchozímu roku v %)

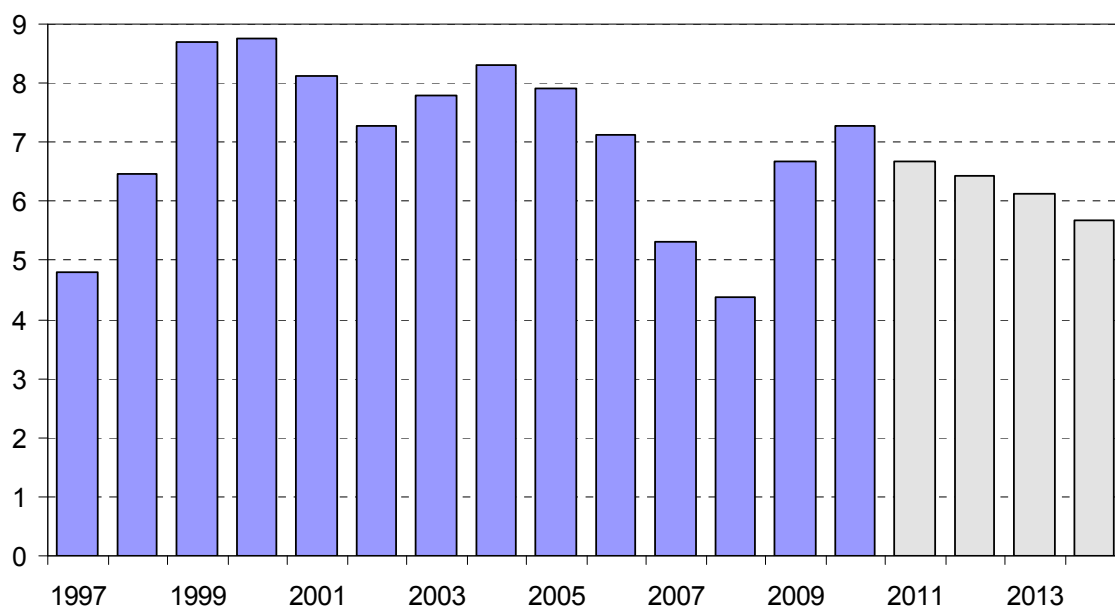

Pramen: ČSÚ, propočty MF.

Poznámka: Vykázaný růst zaměstnanosti v roce 2002 byl ovlivněn metodickou změnou ve Výběrovém šetření pracovních sil.

V roce 2010 dosáhla mezinárodně srovnatelná **míra nezaměstnanosti** dle VŠPS 7,3 % a oproti roku 2008 se tak zvýšila téměř o 3 p.b. Po dosažení vrcholu v 1. čtvrtletí 2010 ve výši 8,0 % již dochází k pozvolnému poklesu a pro rok 2011 se očekává míra nezaměstnanosti ve výši 6,7 %. Vzhledem k hospodářskému oživení, novým legislativním úpravám a zlepšujícím se strukturálním charakteristikám trhu práce se předpokládá, že v dalších letech bude postupně klesat až k 5,7 % v roce 2014.

Graf 9 Míra nezaměstnanosti
(podle metodiky VŠPS, v %)

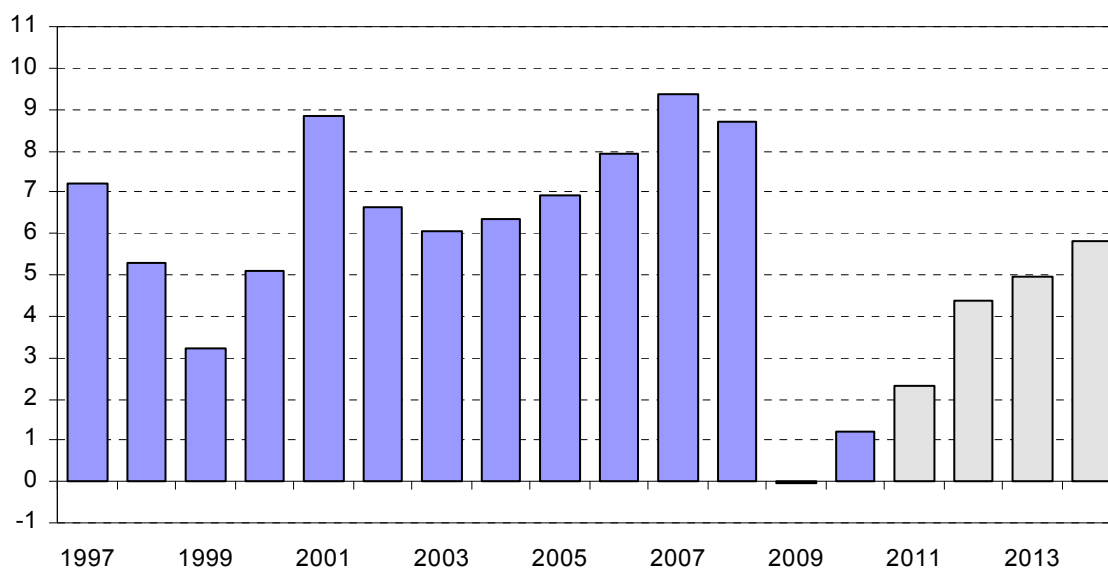

Pramen: ČSÚ, propočty MF.

Mzdy

Po stagnaci **objemu nominálních mezd a platů** (národní účty, domácí koncept) v roce 2009 se již dynamika růstu postupně obnovuje. Pro rok 2011 se očekává růst objemu mezd pouze ve výši 2,3 %, neboť proti postupnému oživování ekonomiky a zlepšování situace podniků nadále působí úsporná opatření v rozpočtové sféře. V dalších letech se předpokládá akcelerace růstu objemu mezd a platů až na 5,8 % v roce 2014. Z Grafu 10 vyplývá, že ani v roce 2014 by mzdová dynamika neměla dosáhnout úrovně běžné v období let 2001–2008, což se nevyhnutelně odrazí na daňových výnosech ze zdanění práce.

Graf 10 Objem mezd a platů
(růst proti předchozímu roku v %)

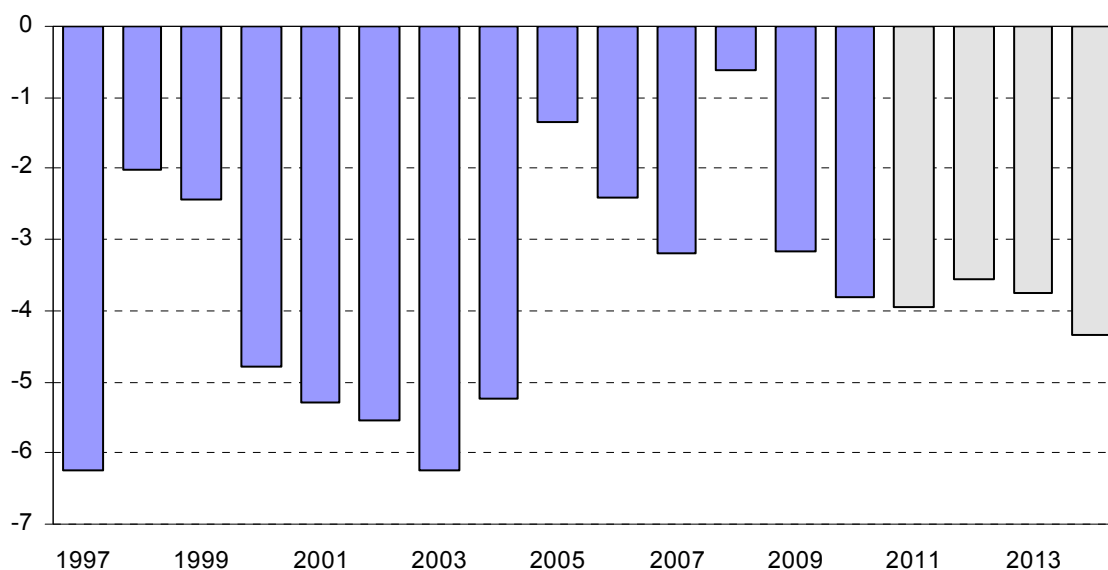
Pramen: ČSÚ, propočty MF.

Od roku 2008 se růst **jednotkových nákladů práce** (podíl indexu nominálních náhrad na zaměstnance a indexu produktivity práce) setrvale zpomaluje, pro rok 2011 jej v důsledku velmi umírněného nárůstu mezd se odhaduje ve výši pouhých 0,2 %. V následujících letech by se již růst jednotkových nákladů práce měl pohybovat ve výši kolem 2 %, což se považuje z hlediska nákladové inflace za zcela bezpečné.

3.4. Vztahy k zahraničí

Vnější nerovnováha, vyjádřená **poměrem salda běžného účtu (BÚ) k HDP**, dosáhla v roce 2010 hodnoty $-3,8\%$ a zhoršila se tak meziročně o 0,6 p.b. Bylo to dáno převážně snížením přebytku obchodní bilance v důsledku zhoršení směnných relací (ceny ropy a ostatních dovážených komodit). Ostatní položky běžného účtu dosáhly lepšího nebo obdobného výsledku jako v předchozím roce.

Graf 11 Běžný účet platební bilance
(poměr k HDP v %)

Pramen: ČNB, ČSÚ, propočty MF.

Poznámka : Údaje do roku 2008 bude ČNB na konci září 2010 revidovat.

V horizontu rámce se očekává ve všech složkách běžného účtu víceméně stabilní vývoj. Odhaduje se, že v roce 2011 dosáhne poměr **běžného účtu** k HDP hodnoty -3,9 %, predikce na rok 2012 činí -3,6 % HDP. Pro roky 2013 resp. 2014 se predikuje zhoršení schodku na 3,8 %, resp. 4,3 %, a to zejména v důsledku očekávaného zhoršení salda bilance výnosů. Deficit běžného účtu v tomto rozsahu nezakládá z hlediska makroekonomické nerovnováhy významnější rizika.

4. Ověření makroekonomického rámce nezávislými prognózami

Makroekonomické rámce státního rozpočtu a rozpočtového výhledu ČR jsou pravidelně srovnávány s výsledky šetření makroekonomických ukazatelů u významných relevantních institucí (tzv. Kolokvium¹), jehož poslední kolo proběhlo v dubnu 2011². Výsledky 31. kola šetření vycházejí z předpovědí 19 institucí (MF ČR, MPO, MPSV, ČNB, Atlantik, Bank of America Merrill Lynch, CERGE-EI, Cyrrus, Česká spořitelna, ČSOB, IES FSV UK, ING,

¹ Výsledky jsou publikovány na internetových stránkách MF ČR na adrese http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/e_pruzkumy_makro_prognoz.html

² Tento termín byl stanoven s ohledem na harmonogram zpracování Konvergenčního programu ČR.

Komerční banka, Liberální institut, Patria, Generali PPF Asset Management, Raiffeisenbank, Svaz českých a moravských výrobních družstev, UniCredit Bank). K nim byla pro větší reprezentativnost průzkumu přiřazena prognóza MMF.

Cílem Kolokvia je získat představu o názorech na předpokládaný vývoj naší ekonomiky a vyhodnotit základní tendence v horizontu let 2011 až 2014, přičemž roky 2013 a 2014 jsou chápány jako indikativní výhled. Shrnutí základních ukazatelů uvádí tabulky 2 a 3.

Všeobecně lze konstatovat, že základní tendence budoucího vývoje, s nimiž makroekonomický scénář počítá, jsou průměrem prognóz ostatních institucí potvrzeny.

Hlavní tendence makroekonomického vývoje lze shrnout takto:

- Zúčastněné instituce v průměru očekávají, že v roce 2011 dosáhne růst HDP 2,0 %. Pro rok 2012 se předpokládá zrychlení růstu na 2,8 %. Výhled na roky 2013 a 2014 pak počítá s růstem ekonomiky mírně nad 3 %. S touto očekávanou tendencí zrychlování tempa ekonomického růstu je makroekonomický rámec plně konzistentní.
- Průměrná míra inflace by se v celém predikčním horizontu měla držet na nízkých úrovních poblíž inflačního cíle ČNB. S výjimkou roku 2012 je makroekonomický rámec v souladu s průměrem předpovědí. Značnou odchylku předpovědi MF ČR pro rok 2012 od průměru prognóz ostatních institucí je možné vysvětlit zahrnutím dopadu navrhovaných změn DPH do predikce MF ČR, resp. nezahrnutím tohoto faktoru do prognóz některých zúčastněných institucí.
- Budoucí vývoj na trhu práce by podle konsensuální prognózy měl být charakterizován mírným zvyšováním zaměstnanosti a postupným poklesem míry nezaměstnanosti. Makroekonomický rámec je s těmito tendencemi v souladu, předpokládá však rychlejší růst zaměstnanosti v letech 2012–2014.
- Konsensuální předpověď počítá s růstem objemu mezd a platů (v běžných cenách) o 2,2 % v tomto roce a zrychlením růstové dynamiky na 3,7 % v roce příštím. Výhled pro roky 2013 a 2014 pak počítá s 4% růstem objemu mezd a platů. V porovnání s průměrem prognóz je makroekonomický rámec, s výjimkou roku 2011, více optimistický.

Tabulka 2 Výsledky šetření na léta 2011 a 2012

	2011				2012				
	min.	průměr	max.	MFČR	min.	průměr	max.	MFČR	
<i>Předpoklady</i>									
HDP zemí EA12	reálný růst v %	1,3	1,7	2,0	1,9	1,6	1,8	2,0	2,0
Cena ropy Brent	USD/barel	95	108	125	111	96	105	130	112
3M PRIBOR	průměr v %	1,3	1,4	1,7	1,3	1,7	2,1	2,8	2,0
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	3,8	4,2	4,4	4,0	3,8	4,4	4,7	4,3
Měnový kurz CZK/EUR		24,1	24,3	24,5	24,2	23,2	23,8	24,3	23,5
Měnový kurz USD/EUR		1,30	1,39	1,46	1,39	1,25	1,36	1,50	1,35
<i>Hlavní indikátory</i>									
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	1,2	2,0	3,0	2,5	2,0	2,8	4,4	2,5
Příspěvek změny zásob	p.b.	-0,1	0,9	2,8	0,4	-0,8	0,5	2,5	0,2
Příspěvek zahr. obchodu	p.b.	-0,6	1,1	2,8	1,9	-0,2	1,0	2,1	1,1
Spotřeba domácností	reálný růst v %	0,2	0,7	1,8	0,5	0,2	1,8	3,5	2,0
Spotřeba vlády	reálný růst v %	-3,4	-1,5	0,0	-2,4	-2,5	-0,2	2,2	-2,1
Tvorba fixního kapitálu	reálný růst v %	-4,0	1,5	6,4	1,9	-1,0	2,7	5,4	3,2
Deflátor HDP	růst v %	-1,2	1,0	4,5	-0,8	1,0	2,0	5,2	2,6
Průměrná míra inflace	v %	1,6	2,1	2,7	2,3	2,0	2,5	3,4	3,5
Zaměstnanost	růst v %	-0,2	0,2	0,6	0,2	-1,5	0,2	1,0	0,4
Míra nezaměstnanosti VŠPS	v %	6,7	7,1	8,0	6,7	5,9	6,8	8,5	6,4
Objem mezd a platů	nom. růst v %	1,0	2,2	3,1	2,3	0,9	3,7	5,2	4,4
Běžný účet platební bilance	v % HDP	-4,4	-3,4	-1,8	-3,9	-4,4	-3,2	-1,2	-3,6

Pramen: Respondenti průzkumu, propočty MF.

Tabulka 3 Výsledky šetření na léta 2013 a 2014

	2013				2014				
	min.	průměr	max.	MFČR	min.	průměr	max.	MFČR	
<i>Předpoklady</i>									
HDP zemí EA12	reálný růst v %	1,5	1,9	2,3	2,3	1,5	1,9	2,3	2,3
Cena ropy Brent	USD/barel	97	109	120	114	93	110	126	115
3M PRIBOR	průměr v %	2,2	2,9	3,6	2,6	2,4	3,2	4,0	3,0
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	3,8	4,4	5,0	4,3	3,8	4,4	5,0	4,3
Měnový kurz CZK/EUR		22,1	23,2	24,3	22,9	21,4	22,8	24,1	22,2
Měnový kurz USD/EUR		1,20	1,31	1,43	1,35	1,20	1,29	1,39	1,35
<i>Hlavní indikátory</i>									
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	2,2	3,2	5,0	3,3	2,5	3,3	4,0	3,9
Příspěvek změny zásob	p.b.	-0,6	0,4	2,6	0,0	-0,5	0,4	2,6	0,0
Příspěvek zahr. obchodu	p.b.	0,6	0,9	1,2	0,6	0,2	0,8	1,4	0,1
Spotřeba domácností	reálný růst v %	0,2	2,7	3,5	3,3	0,2	2,6	4,2	4,2
Spotřeba vlády	reálný růst v %	-3,5	-1,0	1,2	-0,8	0,0	0,5	1,2	0,1
Tvorba fixního kapitálu	reálný růst v %	-0,5	3,0	5,6	5,6	0,6	3,2	7,2	7,2
Deflátor HDP	růst v %	1,2	1,8	2,9	1,6	1,4	2,0	2,4	1,8
Průměrná míra inflace	v %	1,5	2,1	2,5	1,7	1,8	2,2	3,0	2,1
Zaměstnanost	růst v %	-0,7	0,1	0,7	0,6	-0,5	0,3	1,1	0,7
Míra nezaměstnanosti VŠPS	v %	6,0	6,7	8,3	6,1	5,5	6,4	7,0	5,7
Objem mezd a platů	nom. růst v %	0,9	4,0	5,5	4,9	1,0	4,0	5,9	5,8
Běžný účet platební bilance	v % HDP	-4,1	-3,2	-2,5	-3,8	-4,1	-3,3	-2,3	-4,3

Pramen: Respondenti průzkumu, propočty MF.

B. Fiskální cílení centrální vlády v letech 2012 až 2014

Významným systémovým prvkem rozpočtového procesu je povinnost vlády prezentovat střednědobé fiskální cíle a z nich vyplývající střednědobé výdajové rámce. Operativním kritériem, z jehož plnění se vláda zodpovídá, je dodržování limitů výdajů státního rozpočtu a státních fondů v jednotlivých letech střednědobého výdajového rámce.

Závaznost střednědobého výdajového rámce vyplývá ze zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Střednědobý výdajový rámec zpracovává Ministerstvo financí vždy na dva roky následující po návrhu státního rozpočtu, tj. v roce 2011 na roky 2013 a 2014.

5. Schválené výdajové rámce pro roky 2012 a 2013

Poslanecká sněmovna schválila dne 15. prosince 2010 usnesením č. 235/2010 částky střednědobých výdajových rámců na roky 2012 a 2013. Ty pro státní rozpočet a státní fondy v nekonsolidovaném vyjádření činily 1 142,3 mld. Kč pro rok 2012 a 1 166,6 mld. Kč pro rok 2013. Nicméně 15. června 2011 byly částky rámce usnesením č. 566/2011 zvýšeny na 1 154,2 mld. Kč pro rok 2012 a 1 176,8 mld. Kč pro rok 2013, a to především v důsledku navýšení prostředků na kompenzaci růstu cen elektrické energie.

Podle §8a zákona č. 218/2000 Sb. je možné schválený výdajový rámec upravit pouze o taxativně vymezené položky. Částky rámce mohou být upraveny výlučně o změny vyplývající z významně odchylného vývoje spotřebitelských cen, o změny odhadu výdajů financovaných prostředky z Evropské unie a z finančních mechanismů, o dopady změn rozpočtového určení daní a z důvodu mimořádných situací.

Pro rok 2012 je tak částka rámce zvýšena o 102,9 mld. Kč v důsledku očekávaných výdajů spolufinancovaných z fondů Evropské unie a z finančních mechanismů. Úpravy z titulu změn rozpočtového určení daní ani žádné další povolené úpravy se v letech 2012 a 2013 neuvažují. Po zohlednění těchto změn a aktualizací výše dotačních vztahů mezi státním rozpočtem a státními fondy (konsolidace) dosahují upravené výdajové rámce hodnoty 1 293,2 mld. Kč pro rok 2012 a 1 166,8 mld. Kč pro rok 2013 (viz tabulka 4).

Tabulka 4 Úprava střednědobého výdajového rámce (SDVR)

		2012	2013
SDVR centrální vlády dle usnesení PS PČR 566/2011 - nekonsolidovaný	1	1154,2	1176,8
Konsolidace (předpoklad ve výhledu z roku 2010)	2	22,8	20,8
SDVR centrální vlády dle usnesení PS PČR 566/2011 - konsolidovaný	3=1-2	1131,4	1156,0
Úpravy dle rozpočtových pravidel	4	102,9	-
- změna rozpočtového určení daní	4a	-	-
- výdaje financované prostředky z EU	4b	102,9	-
SDVR centrální vlády dle usnesení PS PČR 566/2011 upravený v souladu s rozpočtovými pravidly - konsolidovaný	5=3+ 4	1234,3	1156,0
Konsolidace (předpoklad v současném výhledu)	6	58,9	10,8
SDVR centrální vlády dle usnesení PS PČR 566/2011 upravený v souladu s rozpočtovými pravidly - nekonsolidovaný	7=5+ 6	1293,2	1166,8

6. Aktualizace rámců na léta 2012 a 2013 a odvození nové částky rámce pro rok 2014

S Českou republikou byla 2. prosince 2009 zahájena Procedura při nadměrném schodku. Rada EU doporučila ČR důvěryhodným a udržitelným způsobem snížit poměr deficitu vládního sektoru k HDP pod referenční hranici 3 % do roku 2013.

Vláda proto v souladu s tímto požadavkem a se závazkem z Programového prohlášení vlády ČR dosáhnout v roce 2016 vyrovnaného rozpočtu sektoru vládních institucí připravila konsolidační strategii, která cílí **deficit sektoru vlády na 3,5 % HDP v roce 2012, 2,9 % HDP v roce 2013 a 1,9 % v roce 2014.**

Navíc by tyto cíle měly směřovat k dosažení střednědobého rozpočtového cíle, který si ČR v rámci fiskálních pravidel EU stanovila ve výši -1 % HDP strukturální bilance sektoru vládních institucí.

Výše charakterizované cíle a závazky znamenají dále snížit výdajové rámce na léta 2012 a 2013 a stanovit novou částku výdajového rámce na rok 2014 tak, aby byly cíle a strategie důvěryhodně dosaženy.

Postup odvození částek výdajového rámce od cílů v metodice ESA 95 až po výdajové limity pro státní rozpočet a státní fondy včetně souvisejících předpokladů o hospodaření ostatních složek veřejných rozpočtů je znázorněn v tabulce 5.

Tabulka 5 Odvození výdajových rámců od fiskálních cílů

			2010	2011	2012	2013	2014
			skutečnost	predikce	rozpočet	výhled	výhled
Saldo vládního sektoru (ESA95)	% HDP	1	-4,7	-4,2	-3,5	-2,9	-1,9
	mld. Kč	2	-172,8	-156,6	-137,3	-119,4	-82,8
Rozdíl (ESA95 - fiskální cílení)	mld. Kč	3	-22,0	-5,2	-9,6	-1,4	-5,6
Saldo veřejných rozpočtů (fiskální cílení)	mld. Kč	4=2-3	-150,8	-151,4	-127,6	-118,0	-77,2
	% HDP	5	-4,1	-4,1	-3,3	-2,9	-1,8
Saldo složek VR mimo SR a SF	% HDP	6	-0,3	-0,1	-0,4	-0,3	-0,1
- privatizační fondy	% HDP	6a	0,1	0,2	-0,2	-0,1	0,0
- zdravotní pojišťovny	% HDP	6b	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
- místní rozpočty	% HDP	6c	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	0,0
Saldo centrální vlády	% HDP	7=5-6	-3,9	-4,0	-2,9	-2,6	-1,7
	mld. Kč	8	-142,6	-147,7	-112,0	-107,7	-72,8
- státní rozpočet	mld. Kč	8a	-138,7	-132,9	-101,6	-106,5	-70,3
- státní fondy	mld. Kč	8b	-3,9	-14,9	-10,3	-1,1	-2,5
Příjmy centrální vlády	mld. Kč	9	1098,1	1158,9	1170,7	1018,7	1054,7
- státní rozpočet	mld. Kč	9a	981,6	1052,0	1084,0	978,3	1014,5
- státní fondy	mld. Kč	9b	116,5	106,9	86,7	40,4	40,2
Výdaje centrální vlády	mld. Kč	10=9-8	1240,7	1306,6	1282,5	1126,3	1127,6
	mld. Kč	10a	1120,3	1184,8	1185,5	1084,8	1084,8
- státní fondy	mld. Kč	10b	120,4	121,8	97,0	41,5	42,8

Pozn.: Odhad salda vládního sektoru v roce 2010 a 2011 je založen na saldu veřejných rozpočtů v metodice fiskálního cílení a předběžném odhadu aktualizace. Nemůže proto předjímat výsledek podzimních fiskálních notifikací vládního deficitu a dluhu.

Pokles úrovně příjmů a výdajů mezi roky 2012 a 2013 je mj. způsoben tím, že do výhledu státního rozpočtu na roky 2013 a 2014 nejsou zahrnuty příjmy z EU a výdaje financované z těchto prostředků.

Při přepočtu nominálních hodnot na podílové údaje může docházet k rozdílným vlivem zaokrouhlení.

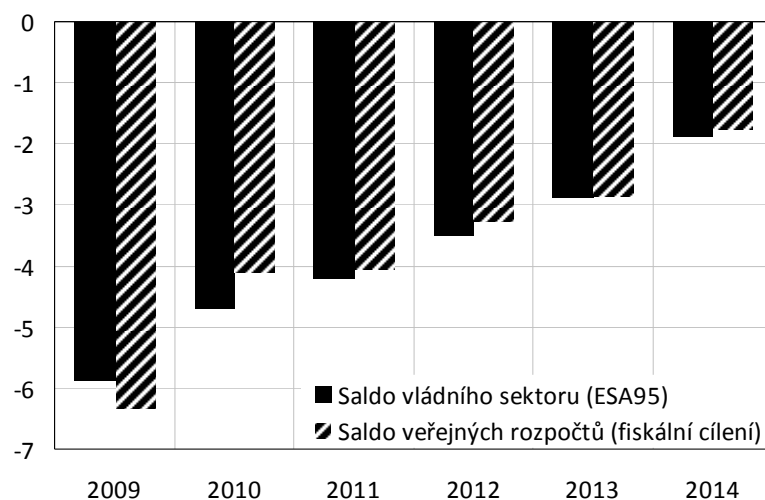
Nově navržené střednědobé výdajové rámce státního rozpočtu a státních fondů v nekonsolidovaném vyjádření tedy činí 1 282,5 mld. Kč pro rok 2012, dále 1 126,3 mld. Kč pro rok 2013 a 1 127,6 mld. Kč pro rok 2014. Výdajový rámec na rok 2012 byl tak snížen o 10,7 mld. Kč na rok 2013 o 40,5 mld. Kč (viz tabulka 6).

Tabulka 6 Rozdíly mezi upraveným SDVR schváleným v roce 2011 a nově navržené částky SDVR až do roku 2014 (v mld. Kč)

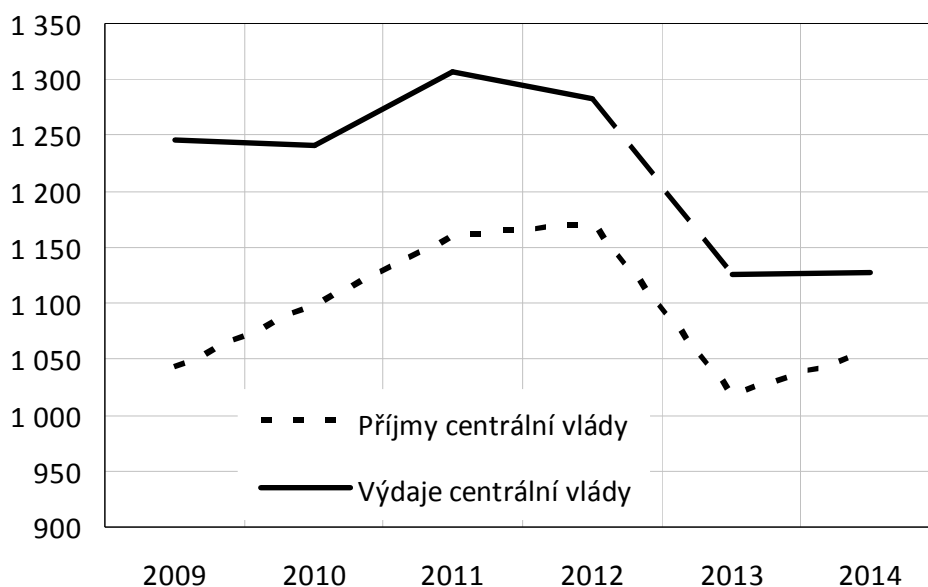
		2012	2013	2014
SDVR centrální vlády dle usnesení PS PČR 566/2011 upravený v souladu s rozpočtovými pravidly	1	1293,2	1166,8	X
Nově navržené SDVR	2	1282,5	1126,3	1127,6
Překročení (+) / zpřísnění (-) výdajových rámců	3=2-1	-10,7	-40,5	X

Vývoj hospodaření veřejných rozpočtů v metodice fiskálního cílení a odpovídající saldo sektoru vládních institucí v metodice ESA 95 je zachyceno v grafu 12 a 13. Střednědobý výhled státního rozpočtu vede sice ke splnění maastrichtského deficitního kritéria v roce 2013, nicméně deficity sektoru vlády zůstávají i nadále vysoké.

Graf 12 Vývoj deficitů veřejných rozpočtů v letech 2009–2014
(salda v % HDP)

Graf 13 Vývoj příjmů a výdajů centrální vlády v letech 2009–2014
(metodika fiskálního cílení, v mld. Kč)

Pozn.: Pokles úrovně příjmů a výdajů mezi roky 2012 a 2013 je způsoben tím, že do výhledu státního rozpočtu na roky 2013 a 2014 nejsou zahrnuty příjmy z EU a FM a výdaje financované z těchto prostředků.

C. Předpokládaný vývoj základních ukazatelů střednědobého výhledu v letech 2013 až 2014

7. Základní ukazatele státního rozpočtu ve střednědobém výhledu

7.1. Východiska a metodický postup zpracování střednědobého výhledu

- Programové prohlášení vlády
- Koaliční smlouva a dodatek ke koaliční smlouvě ze 30. června 2011
- V příjmech a ve výdajích na rok 2013 a 2014 nejsou zahrnuty prostředky z rozpočtu EU a FM
- Predikce základních makroekonomických ukazatelů, kterou Ministerstvo financí zpracovalo v červenci 2011 (viz kapitola 1.)
- Střednědobé výdajové rámce na léta 2012 a 2013 stanovené usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 566/2011

Tabulka 7 Střednědobé výdajové rámce na léta 2013-2014

<i>metodika fiskálního cílení</i>	v mld. Kč	
	2013	2014
státní rozpočet	1 084,8	1 084,8
státní fondy	41,5	42,8
centrální vláda	1 126,3	1 127,6

Souhrnné veličiny celkových příjmů, celkových výdajů a salda státního rozpočtu v letech 2012 až 2014 jsou uvedeny v následujícím přehledu.

Tabulka 8 Souhrnné veličiny celkových příjmů, celkových výdajů a salda státního rozpočtu v letech 2012 až 2014

ukazatel v mld. Kč	státní rozpočet na rok					
	metodika sestavování státního rozpočtu			metodika fiskálního cílení		
	návrh 2012	výhled 2013	výhled 2014	návrh 2012	výhled 2013	výhled 2014
příjmy státního rozpočtu	1 084,7	979,0	1 015,2	1 084,0	978,3	1 014,5
výdaje státního rozpočtu	1 189,7	1 089,0	1 090,2	1 185,5	1 084,8	1 084,8
saldo státního rozpočtu	-105,0	-110,0	-75,0	-101,5	-106,5	-70,3

7.2. Predikce příjmů

Očekávaný vývoj příjmů státního rozpočtu v období 2012 až 2014 nabízí následující tabulka. V návrhu rozpočtu na rok 2013 a 2014 nejsou obsaženy příjmy z rozpočtu Evropské unie.

Tabulka 9 Očekávaný vývoj příjmů státního rozpočtu v letech 2012 až 2014

druh příjmu v mld. Kč	návrh státního rozpočtu na rok 2012 vč. EU a FM	návrh státního rozpočtu na rok 2012 bez EU a FM	výhled na rok 2013	výhled na rok 2014	indexy v %	
					2013/2012 bez EU a FM	2014/2013
daňové příjmy státního rozpočtu	561,5	561,5	562,1	579,0	100,1	103,0
pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na SPZ	384,0	384,0	376,3	398,0	98,0	105,8
pojistné na úrazové pojištění	0,0	0,0	4,9	5,1		104,1
nedaňové a kapitálové příjmy, přijaté transfery	139,2	36,7	35,7	33,1	97,3	
příjmy státního rozpočtu celkem	1 084,7	982,2	979,0	1 015,2	99,7	103,7

Pozn: EU a FM = prostředky z rozpočtu EU a z finančních mechanismů (včetně příjmů ze SZIF na realizaci programů EU).

7.2.1. Daňové příjmy státního rozpočtu

7.2.1.1. Vývoj daňové kvóty

Jednoduchá daňová kvóta zahrnuje pouze daňové příjmy veřejných rozpočtů, které se jako daně skutečně označují. Naproti tomu složená daňová kvóta zahrnuje kromě výše zmíněných daňových příjmů i příjmy z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek

na státní politiku zaměstnanosti i příjmy z povinného pojistného na zdravotní pojištění. Tato kvóta je komplexnějším ukazatelem daňového zatížení.

Pro všechny metodiky výpočtů daňových kvót je společné, že jmenovatelem vždy zůstává hodnota nominálního HDP a liší se tedy pouze hodnoty v čitateli podle toho, co jednotlivé metodiky definují jako daňové příjmy. Daňové příjmy v čitateli mohou být na hotovostním nebo na akruálním principu. Akruální princip je založen na tom, že příjmy jsou evidovány v době, kdy nastaly ekonomické skutečnosti, které zavadaly příčinu zdanění, a nikoli v okamžiku, kdy jsou peníze přijaty na účet.

Národní metodika dle rozpočtové skladby je založena na hotovostním základě, stejně jako státní rozpočet a vychází z rozpočtové skladby daňových příjmů platných v ČR.

Tabulka 10 Složená daňová kvóta dle rozpočtové skladby v ČR (v %)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 *	2011 **	2012 **	2013 **	2014 **
Jednoduchá daňová kvóta	20,4	22,0	20,6	21,2	21,0	18,9	19,6	20,1	19,8	18,9	18,4
Složená daňová kvóta	36,5	38,0	36,3	37,3	37,1	34,3	35,1	35,9	35,2	34,1	33,5

* předběžná data, ** predikce

Z tabulky je zřejmé, že daňová kvóta v ČR mírně postupně klesá, což je způsobeno hlavně autonomním poklesem daňové kvóty, jenž je zapříčiněn tím, že některé daňové příjmy nerostou v závislosti na růstu nominálního HDP, ale rostou pomaleji. Celkový poměr pomaleji rostoucích daňových příjmů a rychleji rostoucího HDP se tedy neustále snižuje.

7.2.1.2. Daňové příjmy podle jednotlivých daní

Tabulka 11 Vývoj daňových příjmů v letech 2011 až 2014

v mld. Kč

	schválený rozpočet 2011	očekávaná skutečnost 2011	návrh 2012	výhled 2013	výhled 2014
DPH	195,1	195,1	221,6	232,2	249,7
Spotřební daně	136,6	136,0	138,1	138,6	138,8
v tom: minerální oleje	75,5	75,5	75,5	75,7	75,9
ekologické daně	3,3	3,3	3,3	3,4	3,4
ostatní	57,8	57,2	59,3	59,5	59,5
Daně z příjmů	185,5	178,1	177,6	171,6	174,6
v tom: DPPO	84,0	84,0	85,6	88,4	84,8
DPFO ze závislé činnosti	82,6	82,6	80,3	71,7	75,7
DPFO zvláštní sazba	13,5	9,0	9,0	8,9	9,0
DPFO z příznání	5,4	2,5	2,7	2,6	5,1
Clo *)	1,2	1,2	0,0	0,0	0,0
Majetkové daně	13,0	11,8	12,2	8,1	8,2
Ostatní daně a poplatky	4,5	4,5	4,7	4,3	4,3
Poplatky za znečišťování životního prostředí	1,4	1,3	1,4	1,4	1,4
FVE odvod	4,2	4,2	4,2	4,2	0,3
Odvod za odnětí půdy	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Daňové příjmy celkem	543,2	533,9	561,5	562,1	579,0

*) podíl na clech je od roku 2012 zaříděn podle rozpočtové skladby do nedaňových příjmů

Odhad vývoje daňových příjmů pro roky 2013 až 2014 vychází z aktuálních daňových inkas (k 10.8.2011) a predikovaných dat, která byla vypracována na základě poslední makroekonomické predikce MF z července 2011. Výhled zohledňuje i změny daňových výnosů vlivem legislativních změn daňových zákonů.

Daň z přidané hodnoty

V dalších letech poroste meziroční celkový výnos daně z přidané hodnoty o cca 3,8 procenta ročně v roce 2013 a o cca 5,3 procenta ročně v roce 2014. Důvodem pro tento autonomní meziroční růst výnosu daně z přidané hodnoty bude opět hlavně zvýšení výdajů domácností na spotřebu a stejně tak i zvýšení výdajů vládních institucí na spotřebu.

Důvodem meziročního nárůstu inkasa v roce 2013 bude pozitivní rozpočtový dopad vyplývající ze zavedení jednotné sazby daně z přidané hodnoty ve výši 17,5 procent s účinností od 1. ledna 2013. Tato změna se projeví ročním zvýšením inkasa daně z přidané hodnoty o 22,5 mld. Kč na úrovni státního rozpočtů. Pozitivní vliv na inkaso ve výši 1,7 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu bude mít i plánované snížení stropu k registraci plátce daně z přidané hodnoty od počátku roku 2013, které snižuje minimální částku z dnešního 1 mil. Kč na 750 tis. Kč.

Inkaso roku 2014 bude taktéž ovlivněno pozitivním rozpočtovým dopadem vyplývajícím ze zavedení jednotné sazby daně z přidané hodnoty a to ve výši 28,4 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. V roce 2014 se také v inkasu plně projeví pozitivní rozpočtový dopad snížení stropu registrace ve výši 3,6 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

Spotřební daně

Výhled státního rozpočtu na rok 2014 předpokládá velmi mírný nárůst inkasa spotřebních daní na úroveň 138,8 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. V roce 2013 je předpokládán dopad již schválených změn sazeb spotřební daně z tabákových výrobků na úrovni 2,3 mld. Kč na státní rozpočet. Inkaso energetických daní v roce 2014 bude na stejné úrovni jako v roce 2013, tedy 3,4 mld. Kč

V oblasti spotřebních daní se neočekávají žádné legislativní změny.

Daň z příjmů právnických osob

V roce 2013 by vzhledem k předpokládanému zvýšení tempa růstu ekonomiky v roce 2012 mohl autonomně výnos DPPO dosáhnout hodnoty 126,8 mld. Kč (na úrovni SR 88,4 mld. Kč). V roce 2014 by při autonomním vývoji výnos daně díky růstu ekonomiky v roce 2013 mohl dosáhnout 131,1 mld. Kč (na úrovni SR 91,3 mld. Kč).

Jak v roce 2013, tak v roce 2014 je však nutno předpokládat určitou míru rizika pro předikovanou výši inkasa DPPO, neboť jak ukázal vývoj v letech 2009 a 2010, jedná se o daň velmi citlivou na fáze ekonomického cyklu a případná stagnace ekonomik zemí EU a USA by se negativně projevila na inkasu této daně.

V roce 2014 by v případě přijetí připravovaných legislativních změn jejich vzájemným působením (změny s pozitivním dopadem na výši inkasa: zrušení absolutní slevy na zaměstnávání zdravotně postižených osob a snížení odvodové povinnosti pojistného zaměstnavatele za zaměstnance, zdanění vyplacených dividend; změny s negativním dopadem na výši inkasa: sleva na dani ve výši sražené daně z dividend, snížení sazby z 5 % na 0 % u investičních fondů a penzijních fondů, zvýšení limitu pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely, zvýšení mezd o 0,6 % jako reakce na snížení sazeb pojistného u zaměstnavatelů a zvýšení sazeb pojistného u zaměstnanců) za stávající úrovně makroindikátorů daňový výnos oproti autonomnímu vývoji poklesl o 9,3 mld. Kč na 121,7 mld. Kč (na úrovni SR na 84,8 mld. Kč).

Daň z příjmů fyzických osob

Odhady inkasa DPFO ze závislé činnosti vychází i pro tato rozpočtová období především z makroekonomických odhadů průměrných mezd a míry růstu nezaměstnanosti (hlavně daň ze závislé činnosti). Z těchto důvodů se předpokládá mírný průměrný autonomní růst výnosu o cca 4,4 až 4,7 % pro tato období, tzn. cca 126,6 resp. 132,6 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů a na úrovni státního rozpočtu inkaso ve výši 86,3 mld. Kč resp. 90,4 mld. Kč.

Vývoj výnosu daně z příjmů fyzických osob zdaněných srážkou lze považovat ze střednědobého hlediska za stabilní bez větších výkyvů v jeho výnosu. Předpoklad autonomního výnosu pro tato období je na úrovni veřejných rozpočtů ve výši 12,9 resp. 13,0 mld. Kč a na úrovni státního rozpočtu ve výši cca 8,9 mld. Kč, resp. 9,0 mld. Kč.

U daně z příjmu, tedy zejména z podnikání, se očekává mírně vyšší meziroční výnos. Na úrovni veřejných rozpočtů se předpokládá autonomní nárůst o cca 0,5 mld. Kč, tj. celkem 5,8 mld. Kč v roce 2013 a v roce 2014 výnos ve výši 6,8 mld. Kč. Na úrovni státního rozpočtu je tak předpokládán inkaso očekáváno ve výši 3,1 mld. Kč, resp. 3,5 mld. Kč.

Legislativní úpravy, které jsou navrhovány, budou mít dopad na výši výnosu DPFO ze závislé činnosti. Jedná se zejména o změnu konstrukce základu daně, sazby daně, výši slev na dani, zavedení nové slevy na dani (s dopady na úrovni veřejných rozpočtů ve výši -23,4 mld. Kč pro rok 2013 a -24,1 mld. Kč pro rok 2014, na úrovni státního rozpočtu -15,9 mld. Kč, resp. -16,4 mld. Kč) a zrušení výjimek z osvobození od daně (s dopady na úrovni veřejných rozpočtů ve výši +5,4 mld. Kč pro rok 2013 a +6,0 mld. Kč pro rok 2014, na úrovni státního rozpočtu +3,7 mld. Kč, resp. +4,1 mld. Kč). Tyto změny se tak výrazně promítnou do celkového výnosu této daně v roce 2013 a 2014. Celkový výnos se tak očekává na úrovni veřejných rozpočtů ve výši

105,2 mld. Kč pro rok 2013, resp. 111,1 mld. Kč pro rok 2014 a na úrovni státního rozpočtu ve výši 71,7 mld. Kč, resp. 75,7 mld. Kč.

U výnosu daně z příznání, tedy zejména z podnikání, ovlivní pozitivně výši výnosu připravované legislativní změny s ročním zpožděním, tj. v roce 2014. Jde především o změnu sazby daně, která se navrhuje zvýšit z 15 % na 19 %. Předpokládá se, že tato změna zvýší výnos této daně na úrovni veřejného rozpočtu o 3,5 mld. Kč a na úrovni státního rozpočtu o 1,8 mld. Kč. Mírně pozitivní dopad bude mít také zrušení výjimek z osvobození (+ 0,1 mld. Kč). Celkový výnos by tak mohl v roce 2014 dosáhnout výše 9,8 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, resp. 5,1 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

Na výnos srážkové daně nebudou mít výše zmíněná plánovaná opatření žádný fiskální dopad.

Majetkové a ostatní daně

V letech 2013 a 2014, kdy dojde ke zrušení daně darovací na povolenky na emise skleníkových plynů bezúplatně přidělené výrobcům elektřiny, lze očekávat návrat inkasa majetkových daní k původní výši cca 8,1 mld. Kč.

U těchto daní se neočekávají žádné legislativní změny.

7.2.2. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Tabulka 12 Příjmy z pojistného v letech 2010 až 2013 (v mil. Kč)

	2012	2013	2014	Index v %	
	1	2	3	4=2/1	5=3/2
Příjmy z pojistného celkem	384 014	376 298	397 976	98,0	105,8
z toho: na důchodové pojištění	341 346	335 868	356 253	98,4	106,1

Návrh výhledu příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen pojistné) vychází z predikce makroekonomických ukazatelů, především vývoje mezd a platů z července 2011, která uvádí jejich tempo růstu ve výši 4,9 % pro rok 2013 a 5,8 % pro rok 2014, což evidentně předpokládá obnovení ekonomického růstu, růst zaměstnanosti a objemu hrubých mezd zaměstnanců. Odhad příjmů z pojistného v letech výhledu nepočítá se zhoršením platební morálky plátců.

Návrh dále zohledňuje dopady reformních úprav náležitostí povinného odvodu pojistného obsažených v návrhu zákona o změně zákonů v souvislosti se zřízením jednoho inkasního místa. Od 1.1.2013 se včleňuje odvod pojistného hrazeného zaměstnavatelem do odvodu z úhrnu mezd. Jeho složkou vybíranou pro státní rozpočet bude nově pojistné na úrazové pojištění (kromě stávajícího pojistného na důchodové pojištění se sazbou 21,5 %, na nemocenské pojištění 2,3 % a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti 1,2 %). Sazba pojistného na úrazové pojištění je vládou navržena jednotná ve výši 0,4 % bez diferenciací podle rizika úrazů nebo nemocí z povolání. Celková sazba odvodu zaměstnavatelů do státního rozpočtu by pak činila 25,4 %. Zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné („OSVČ“) mají shodně nastavenou sazbu 6,5 % ve prospěch důchodového pojištění. OSVČ se mohou navíc dobrovolně pojistit na nemocenské pojištění se sazbou 2,3 %. Oproti platnému stavu se však navrhuje zhruba zdvojnásobení vyměřovacího základu pro odvod pojistného OSVČ (na 100 % hrubého zisku) a zvyšuje se jejich minimální vyměřovací základ na 1,2 násobek průměrné mzdy. Odhad příjmů ve výhledu je zároveň výrazně snížen o dopad důchodové reformy, tj. vyvedení inkasa odpovídajícího 3 % ze základu pojistného při dobrovolné přihlášce účastníka do II. pilíře důchodového zabezpečení – výše dopadu závisí na úspěšnosti rozjezdu v prvním období účinnosti nového zákona o důchodovém spoření, včetně vlivu definitivního nastavení parametrů i délky přechodného období, ve kterém se budou moci rozhodovat o vstupu i pojištěnci nad 35 let. Expertní odhad dopadu na státní rozpočet v roce 2013 je uváděn ve výši 20 až 27 mld. Kč a opírá se o předpoklad, že v prvním roce volnosti vstupu do II. pilíře využije této příležitosti až 50 % pojištěnců I. pilíře. Ve výhledu 2013 - 2014 je tento odhad dopadu rozložen do všech kapitol nositelů sociálního zabezpečení.

Ve výhledu příjmů z pojistného však nejsou zapracovány změny organizace výběru a správy pojistného v souvislosti se zavedením jednoho inkasního místa, které znamenají, že správa pojistného má být převedena na finanční úřady a rozpočtově do kapitoly Všeobecná pokladní správa. Návrh výhledu pro roky 2013 a 2014 je tedy předložen ve staré organizační a rozpočtové struktuře, kdy správa pojistného je v působnosti více nositelů sociálního zabezpečení a rozpočet příjmů z pojistného je součástí jejich kapitol (MPSV, MO, MV, MSpr a MF).

Po zohlednění těchto vlivů a korekcí je odhad výhledu pojistného pro rok 2013 ve výši 376,3 mld. Kč a pro rok 2014 činí 398,0 mld. Kč. I na bázi platné legislativy (bez zohlednění reformních dopadů) by se celkově snížil výhled příjmů z pojistného schválený vládou v roce 2010 pro rok 2013 zhruba o 18,1 mld. Kč, přičemž příčiny jsou stejné jako u snížení výhledu na

rok 2012, tj. objektivně vyšší propad výpočtové základny a pomalejší nástup na trajektorii ekonomického oživení, než se pro konstrukci příjmů výhledu na rok 2013 uvažovalo.

Příjmy z pojistného by se v letech výhledu podílely na celkových příjmech státního rozpočtu okolo 39 %. Výpočet salda příjmů a výdajů důchodového pojištění na ukazatelích výhledu pro roky 2012 a 2013 by se pohyboval mezi 54 až 58 mld. Kč ročně.

S ohledem na to, že navrhované reformní změny prochází teprve legislativním procesem, bude nezbytné odhady příjmů z pojistného průběžně aktualizovat.

7.3. Predikce výdajů

Celkové výdaje státního rozpočtu na rok 2013 jsou navrženy pouze o 3,1 mld. Kč vyšší, než jsou srovnatelné výdaje roku 2012 (tj. bez prostředků EU a finančních mechanismů). Pro rok 2014 jsou rozpočtovány výdaje o 1,2 mld. Kč vyšší oproti roku 2013.

Tabulka 13 Odhady vývoje výdajů v letech 2012 až 2014

ukazatel v mld. Kč	návrh státního rozpočtu 2012	návrh státního rozpočtu 2012	výhled na rok 2013	výhled na rok 2014	indexy v %	
	vč. EU a FM	bez EU a FM			2013/2012 bez EU a FM	2014/2013
	1	2	3	4	5=3/2	6=4/3
výdaje státního rozpočtu celkem	1 189,7	1 085,9	1 089,0	1 090,2	100,3	100,1

Pozn: EU a FM = prostředky z rozpočtu EU a z finančních mechanismů včetně výdajů krytých příjmy ze SZIF na realizaci programů EU.

7.3.1. Předpoklady predikce výdajů na léta 2013 a 2014

Za účelem dosažení určených fiskálních cílů obsahuje střednědobý výhled i snížení výdajů kapitol v letech 2013 a 2014 z vymezené základny (v roce 2013 o cca 12,1 % a v roce 2014 o cca 21,5 %) za účelem optimalizace vykonávaných činností či realizovaných veřejných zakázek.

Při vymezení základny pro snížení výdajů v letech 2013 a 2014 se vycházelo z předpokladu, že v kapitolách existují mandatorní, předurčené či prioritní výdaje, které vláda nechce rušit ani omezit. Východiskem byl aktualizovaný výhled výdajů státního rozpočtu na rok 2012, z něhož byly vyňaty následující výdaje:

- mandatorní sociální výdaje (bez aktivní politiky zaměstnanosti),
- výdaje na úhradu ztráty z poskytování univerzální služby – (Český telekomunikační úřad),
- dotace na financování dopravní obslužnosti veřejnou železniční osobní dopravou pro kraje,
- platy poslanců, senátorů, duchovních (vč. příslušenství), platy soudců a státních zástupců (vč. příslušenství),
- výdaje na přípravu výročního zasedání Parlamentního shromáždění NATO (celkem 25 mil. Kč – kapitoly Poslanecká sněmovna a Senát),
- příspěvky mezinárodním organizacím a peněžní dary vybraným institucím do zahraničí
- dotace na obnovitelné zdroje energie,
- dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury (bez výdajů na správu),
- zahraniční rozvojová spolupráce,
- výdaje na výzkum, vývoj a inovace,
- výdaje financované z úvěrů EIB v kapitole Ministerstva zemědělství a Ministerstva dopravy,
- výdaje kapitoly Operace státních finančních aktiv, Státní dluh a Všeobecná pokladní správa.

Je zcela v pravomoci správce kapitoly posoudit a rozhodnout o celkové optimalizaci vykonávaných činností či realizovaných veřejných zakázek, jejím výsledkem však musí být snížení výdajů ve stanoveném objemu vč. zajištění souvisejících legislativních případně jiných opatření.

Dále byly do návrhu výdajů na léta 2013 a 2014 promítnuty:

- organizační změny, které byly zohledněny v návrhu státního rozpočtu na rok 2012,
- vybrané změny v platové oblasti, které vycházejí zejména ze změn zohledněných v návrhu státního rozpočtu na rok 2012,
- výdaje na zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc podle usnesení vlády č. 407/2011,
- platy duchovních vč. pojistného ve výši 1 348 mil. Kč v obou letech střednědobého výhledu v kapitole Ministerstva kultury,
- dotace na obnovitelné zdroje energie ve výši 11 700 mil. Kč v obou letech v kapitole Ministerstva průmyslu.

V rozpočtech dotčených kapitol byly zohledněny i výdaje na Program podpory českého kulturního dědictví v zahraničí v návaznosti na usnesení vlády č. 262/2010.

7.3.2. Mandatorní sociální výdaje

Kromě standardní aktualizace podle poslední predikce makroekonomických ukazatelů je výhled sociálních výdajů pro roky 2013 a 2014 ovlivněn promítnutím legislativních změn uvažovaných již od 1. 1. 2012. Další legislativní změny s významným rozpočtovým dopadem s účinností od 1. 1. 2013 se nenavrhují. Zvyšování částek životního a existenčního minima se v letech 2013 a 2014 nepředpokládá. S ročním odstupem bude působit na výdaje na důchody očekávaný růst míry inflace z důvodu zvýšení snížené sazby DPH z 10 % na 14 %, které ovlivní růst procentní výměry vyplácených důchodů v rámci valorizace k 1. 1. 2013 a k 1. 1. 2014 (odhad dopadu za všechny rozpočtové kapitoly je 3,5 mld. Kč ročně). Rovněž nové valorizační schéma může nepatrně zvýšit finanční náročnost valorizací (ročně o zhruba 450 mil. Kč). Za těchto podmínek lze očekávat, že průměrné zvýšení důchodů v letech 2013 a 2014 překročí 3 % a roční náklady na valorizaci dosáhnou 11 mld. Kč.

S ohledem na to, že převážná část navrhovaných změn prochází teprve legislativním procesem (kromě již vydaného zákona č. 220/2011 Sb. v reakci na nález Ústavního soudu), bude nezbytné odhady výhledu sociálních výdajů průběžně aktualizovat.

Tabulka 14 Přehled výhledu sociálních mandatorních výdajů podle jednotlivých výdajových segmentů

Ukazatel v mil. Kč		Návrh SR	Návrh	Návrh	Index v %	
		2012	výhledu 2013	výhledu 2014	4=2/1	5=3/2
		1	2	3		
I.	Výdaje na sociální dávky	471 886	498 752	517 667	105,7	103,8
I.1	Důchodové pojištění	382 658	403 560	420 645	105,5	104,2
I.2	Nemocenské pojištění	22 863	23 659	24 170	103,5	102,2
I.3	Úrazové pojištění	0	3 742	3 984		106,5
I.4	Státní sociální podpora	37 910	38 310	38 810	101,1	101,3
I.5	Podpory v nezaměstnanosti	12 480	12 294	12 000	98,5	97,6
I.6	Dávky pomoci ve hmot. nouzi	5 563	6 103	6 203	109,7	101,6
I.7	Dávky pro zdravotně postižené	1 970	2 330	2 719	118,3	116,7
I.8	Zvláštní dávky ozbrojených sborů	8 442	8 754	9 136	103,7	104,4
II.	Ostatní sociální peněžní transfery osobám	21 233	21 733	22 433	102,4	103,2
II.1	z toho: příspěvek na péči v sociálních službách	19 990	20 490	21 190	102,5	103,4
III.	Náhrady mezd - ochrana zaměstnanců	600	600	600	100,0	100,0
I. až III.	Mandatorní peněžní transfery fyz. osobám celkem	493 719	521 085	540 700	105,5	103,8
IV.	Příspěvek na penzijní připojištění	6 200	6 500	6 700	104,8	103,1
VI.	Platba do veřejného zdravotního pojištění	52 924	52 924	52 924	100,0	100,0
VII.	Sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům	4 671	4 573	4 573	97,9	100,0
VII.1	Podpora zaměstnávání zdravotně postižených osob	3 113	3 113	3 113	100,0	100,0
VII.2	Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 558	1 460	1 460	93,7	100,0
I až VII	Mandatorní sociální výdaje celkem	557 514	585 082	604 897	104,9	103,4
VIII.	Aktivní politika zaměstnanosti (služby)	3 180	3 180	3 180	100,0	100,0
I až VIII.	Sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	560 694	588 262	608 077	104,9	103,4

7.3.2.1. Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU

V návaznosti na přípravu rozpočtového výhledu na roky 2013–2014 byla pro výši vlastních zdrojů EU, které jsou financovány ze státního rozpočtu (tj. zdrojů dle DPH, korekci UK, hrubého snížení zdrojů dle HND pro Nizozemí a Švédsko a zdrojů dle HND), použita následující východiska :

- výše vlastních zdrojů EU hrazených z národních rozpočtů představuje v uvedeném období 80 % celkové výše výdajů rozpočtu EU v platbách podle finančního rámce na roky 2007-2013³, resp. návrhu finančního rámce na roky 2014-2020, který v červnu t.r. předložila Komise;
- v roce 2014 nedojde ke změně systému vlastních zdrojů (tj. bude platit rozhodnutí Rady č. 2007/436/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů EU);

³ Finanční rámec stanoví maximální stropy v závazcích a v platbách, které dosud nebyly plně čerpány. Cca 14 % vlastních zdrojů představují příjmy z cel, které nejsou financovány z národních rozpočtů. Rozpočet EU má navíc vedle vlastních zdrojů EU své vlastní příjmy a jeho výše v jednotlivých letech je upravována v návaznosti na vývoj v předchozích letech.

- podíl vlastních zdrojů ČR hrazených ze státního rozpočtu na celkových vlastních zdrojích EU hrazených z národních rozpočtů má stále rostoucí tendenci (0,04 p.b. ročně, obdobně jako v návrhu rozpočtu EU na rok 2012).

Pro rok 2013 a 2014 jsou navrženy výdaje na odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU ve výši 35,8 mld. Kč každoročně.

7.3.2.2. Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci

V platové oblasti je v letech 2013 a 2014 uvažováno s nulovým nárůstem platů zaměstnanců. Zůstávají tedy na úrovni roku 2011 kromě platů pedagogických pracovníků, jejichž plat je ponechán i v letech 2013 a 2014 na zvýšené úrovni roku 2011.

U ústavních činitelů a dalších zaměstnanců, jejichž odměňování se řídí zákony č. 236/1995 Sb. a č. 201/1997 Sb., respektive se od těchto předpisů odvíjí, jsou platy pro roky 2013 a 2014 stále „zmrazeny“ na úrovni roku 2009. Výjimkou jsou soudci a státní zástupci, jejichž platy jsou ponechány na zvýšené úrovni roku 2012.

7.3.2.3. Výdaje na výzkum, vývoj a inovace

Prostředky v této oblasti jsou rozpočtovány ve výši 25,9 mld. Kč (bez EU) každoročně. Podíl výdajů na výzkum, vývoj a inovace na celkových výdajích státního rozpočtu se v letech výhledu pohybuje okolo cca 2,4 %.

7.4. Předpokládaný způsob financování deficitu

V předloženém střednědobém výhledu státního rozpočtu se předpokládá, že schodky státního rozpočtu budou financovány emisemi státních dluhopisů na finančních trzích, přijatými dlouhodobými úvěry a změnou stavu na účtech státních finančních aktiv.

8. Základní ukazatele státních fondů ve střednědobém výhledu

Střednědobé výdajové rámce centrální vlády představují výdaje státního rozpočtu a všech státních fondů. Jedná se o tyto státní fondy:

- Státní fond dopravní infrastruktury,
- Státní fond rozvoje bydlení,
- Státní fond životního prostředí,

- Státní zemědělský intervenční fond,
- Státní fond kultury,
- Státní fond na podporu a rozvoj české kinematografie.

Tabulka 15 Úhrnná bilance státních fondů v letech 2012 až 2014

<i>metodika sestavování státního rozpočtu</i>		v tis.Kč		
ukazatel	2012	2013	2014	
příjmy celkem	87 647 951	41 367 317	41 307 083	
v tom: daňové příjmy	16 920 000	16 532 500	16 515 500	
nedaňové a kapitálové příjmy	11 857 273	14 047 345	14 125 111	
z toho: příjmy ze spolufinancování z rozpočtu EU	0	0	0	
splátky půjček	944 000	1 012 000	1 068 000	
výnos z mýtného	10 217 000	12 136 000	12 257 000	
přijaté transfery	58 870 678	10 787 472	10 666 472	
z toho: dotace ze státního rozpočtu z kapitoly Mze	35 960 675	1 723 472	1 723 472	
dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MD na společné programy (projekty) EU a ČR	6 437 003	0	0	
dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na TA	0	0	0	
dotace ze státního rozpočtu na krytí deficitu	12 733 000	9 064 000	8 943 000	
dotace na projekty spolufinancované z EIB	0	0	0	
dotace ze zvláštního účtu vedeného MF	0	0	0	
výdaje celkem	97 741 731	42 117 589	44 589 936	
z toho: poskytnuté půjčky	721 400	613 100	1 830 200	
saldo příjmů a výdajů	-10 093 780	-750 272	-3 282 853	

<i>metodika fiskálního cílení</i>			
příjmy	86 703 951	40 355 317	40 239 083
výdaje	97 020 331	41 504 489	42 759 736
saldo	-10 316 380	-1 149 172	-2 520 653

Státní fond dopravní infrastruktury

Návrh rozpočtu pro rok 2012 a v obou letech střednědobého výhledu je sestaven jako vyrovnaný. Dotace ze státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva dopravy jsou rozpočtovány pro rok 2012 ve výši 21,2 mld. Kč, pro rok 2013 ve výši 9,1 mld. Kč a pro rok 2014 ve výši 8,9 mld. Kč. Dotace z kapitoly Ministerstva dopravy v roce 2012 se skládá z dotace na pokrytí deficitu ve výši 11 mld. Kč, 6,5 mld. Kč představuje dotace na realizaci akcí zařazených do Operačního programu Doprava, a částka 3,7 mld. Kč na projekty financované z EIB. Celkové výdaje fondu jsou pro rok 2012 navrženy ve výši 47,2 mld. Kč. V letech 2013 a 2014 je uvažováno s příjmy a výdaji ve výši 37 mld. Kč ročně (bez prostředků z rozpočtu EU) a předpokládá se vyrovnané hospodaření.

Státní fond rozvoje bydlení

Příjmy tohoto fondu jsou tvořeny především splátkami fondem poskytnutých úvěrů, úroky z těchto úvěrů a úroky z dočasně volných finančních prostředků fondu. V letech 2012 až 2014 není uvažováno s dotací ze státního rozpočtu.

Státní zemědělský intervenční fond

Návrh rozpočtu Státního zemědělského intervenčního fondu na rok 2012 předpokládá dotaci z kapitoly Ministerstva zemědělství ve výši 37,7 mld. Kč (cca 36 mld. Kč na určeno na Společnou zemědělskou politiku a částka 1,75 mld. Kč je rozpočtována na činnost fondu). Celkové příjmy Fondu činí 37,7 mld. Kč, výdaje jsou uvažovány v objemu 37,7 mld. Kč.

SZIF provádí administraci řady podpor, které jsou v rámci Společné zemědělské politiky poskytovány. Jedná se zejména o přímé platby včetně národních doplňkových plateb, podpory z Programu rozvoje venkova a z opatření Společné organizace trhu. Značné prostředky jsou věnovány i na marketingovou agenturu, ta se v současné době zaměřuje především na propagaci regionálních potravinářských výrobků.

V souladu s příslušnými právními předpisy zajišťuje SZIF kontrolu dodržování účelovosti poskytnutých dotací i kontrolu dodržování podmínek Gross Compliance.

Státní fond kultury České republiky

Příjmy i výdaje fondu jsou v roce 2012 rozpočtovány ve výši 33,9 mil. Kč. Vlastními příjmy fondu jsou především příjmy z pronájmu nemovitostí, ke kterým má fond příslušnost hospodařit. Výdaje fondu jsou určeny zejména na opravy, technické zhodnocení a správu nemovitostí. V letech 2013 a 2014 je uvažováno s příjmy a výdaji ve výši 33,9 mil. Kč ročně a předpokládá se vyrovnané hospodaření.

Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie

Pro rok 2012 jsou rozpočtovány příjmy ve výši 81 mil. Kč. Největší část příjmů bude tvořena příjmy z obchodování s filmy, k nimž má fond autorská práva výrobce, dále příjmy z korunového příplatku k ceně vstupného, příjmy ze žadatelských poplatků, splátkami návratných finančních výpomocí a jinými příjmy včetně úroků. Výdaje jsou pro rok 2012 rozpočtovány ve výši 200 mil. Kč. Převážná část výdajů je určena na poskytování podpor v oblasti kinematografie formou účelových dotací a návratných finančních výpomocí. Zbývající část výdajů je určena na ostatní správu a činnost fondu. Rozdíl příjmů a výdajů bude pokryt disponibilními zdroji

z předchozích let. V letech 2013 a 2014 je uvažováno s příjmy ve výši 90 mil. Kč a výdaji ve výši 200 mil. Kč ročně.

Státní fond životního prostředí České republiky

Příjmy fondu jsou pro rok 2012 rozpočtovány ve výši 1,6 mld. Kč a jsou tvořeny daňovými příjmy ve výši 1,1 mld. Kč (poplatky za znečišťování životního prostředí) a nedaňovými a kapitálovými příjmy ve výši 0,5 mld. Kč, z toho příjmy ze splátek půjček 0,2 mld. Kč.

Výdaje fondu pro rok 2012 jsou stanoveny ve výši 11,4 mld. Kč, z toho cca 7,7 mld. Kč je určeno na realizaci programu Zelená úsporám. Tento dotační program stanovuje Ministerstvo životního prostředí. Výdaje na kofinancování programů OPŽP jsou rozpočtovány ve výši 2,2 mld. Kč. Financování národních programů je utlumeno, prioritu má kofinancování programů Evropské unie.

Podrobné číselné údaje podle jednotlivých státních fondů v letech 2012 až 2014 jsou uvedeny v přílohové části tohoto dokumentu.

D. Další vybrané údaje střednědobého výhledu na roky 2013 až 2014

9. Výdaje na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie v letech 2012 až 2014

V časovém úseku let 2012 - 2014 by mělo probíhat vrcholné rozvinutí čerpání prostředků ze **strukturálních fondů a Fondu soudržnosti** u všech operačních programů na období 2007-2013. Přitom bude třeba nutno pokračovat ve sledování pravidla $n+2/3$, aby nenastala situace, kdy bude převod prostředků z rozpočtu EU z důvodů nesplnění termínů tohoto pravidla znemožněn.

Za programové období **2004-2006** by v roce 2012 mělo být ukončeno dočerpání prostředků Fondu soudržnosti formou předfinancování výdajů ze státního rozpočtu. Současně by měly být podle současných předpokladů obdrženy úhrady zbývajících závěrečných platby za programové období 2004-2006. S ohledem na dostatečnou výši nároků z nespotřebovaných profilujících výdajů, kapitoly státního rozpočtu ve svých návrzích na rok 2012 žádné prostředky na předfinancování projektů Fondu soudržnosti nepožadují.

Odhady výdajů státního rozpočtu na předfinancování programů programového období roků **2007-2013** z rozpočtu EU jsou opět ovlivněny několika faktory. Východiskem je propočten založený na modelu MF o postupném náběhu čerpání fondů EU. Do celkových částek výdajů se v první řadě promítá dosavadní vývoj čerpání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Současně odhady respektují nutnost splnění podmínky pravidla $n+3$ pro závazky do roku 2010 a $n+2$ pro závazky roku 2011 a následující. Proto by tak měly být zvýšenými objemy čerpaných prostředků v letech 2012 - 2014 "nahrazeny" výpadky plynoucí z pomalého rozběhu některých programů. V roce 2012 bude zapotřebí vyčerpat celé závazky let 2007-2009 a vzhledem k tomu, že od roku 2011 platí už pravidlo $n+2$, bude do roku 2013 nutné vyčerpat závazky let 2007-2011. Tato situace by měla vytvářet zvýšené požadavky na předfinancování projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti ze státního rozpočtu tak, aby Česká republika splnila pravidlo pro čerpání $n+2/3$ a do roku 2013 vyčerpala minimálně alokace roku 2011. Navíc na objem čerpání prostředků v jednotlivých letech období 2012 - 2014 bude působit fakt, že v roce 2011 (za ROPy JZ a SZ již koncem roku 2010), došlo k pozastavení plateb z rozpočtu EU u některých programů (OPPI, OP Doprava a OP ŽP a uvedené ROPy), což ovlivnilo i proces předfinancování ze státního rozpočtu a zejména refundací prostředků za podíl

EU do státního rozpočtu. Návazně na dořešení problémů s financováním uvedených programů prostředky z pozastavených plateb vyrovnají dočasný negativní vliv na deficit státního rozpočtu.

V roce 2014 Evropská unie vstoupí do nového programového období 2014 - 2020. Z hlediska realizace nových operačních programů se však nepředpokládá, že by nějaké prostředky na předfinancování programů nového období měly být v roce 2014 vyčerpány. Do příslušných tabulek tak z uvedeného důvodu nejsou zařazeny.

Financování **Společné zemědělské politiky** je tvořeno dvěma hlavními zdroji: přímými platbami a prostředky na rozvoj venkova. Předfinancování **přímých plateb** ze státního rozpočtu je stanoveno v souladu se schváleným národním stropem přímých plateb pro Českou republiku na rok 2013. Přitom z rozpočtu EU jsou přímé platby propláceny vždy až v roce následujícím po roce jejich vyplacení ze státního rozpočtu. V této souvislosti je nutno uvést, že od roku 2013 by ČR měla získávat již 100 % nároku na přímé platby, aniž by bylo třeba je dorovnávat platbami ze SR (TOP-UP). Objem prostředků z Evropského fondu pro rozvoj venkova a Evropského rybářského fondu vychází z dosavadní míry implementace. Vzhledem k intenzivnímu čerpání se předpokládá hladké plnění pravidla n+2. Z toho plyne i to, že na rok 2014 zbývá vyplatit zhruba polovinu částky, jež bude vyplacena v r. 2013.

Ke stanoveným částkám pro SZP lze konstatovat, že v současné době není zřejmé, jak vysoké přímé platby ČR (I. pilíř SZP) obdrží na finanční rámec EU 2014 – 2020. Z tohoto důvodu je pro rok 2014 použita stejná částka jako pro rok 2013 při zohlednění vývoje kurzu dle Makroekonomické predikce MF. U rozvoje venkova a rybářství (II. pilíř) uvedená částka na rok 2014 odráží pouze vývoj průběžných plateb za období 2007-2013, neboť v současnosti není rovněž známa případná výše záloh na budoucí finanční rámec EU 2014 - 2020.

Z hlediska výše částek pro návrhy výdajů státních rozpočtů v letech střednědobých výhledů, včetně výhledu na roky 2012 – 2014, Ministerstvo financí přihlíží k objemům nároků, které vznikly při naplňování státních rozpočtů v předešlých letech. Proto většinou navržené částky čerpání pro roční státní rozpočty jsou nižší než předpoklady čerpání prostředků z rozpočtu EU v příslušném roce. Tabulka č. 16 se věnuje předpokládanému financování politik EU a tabulka č. 17 zobrazuje výdaje nejvýznamnějších kapitol státního rozpočtu, které se podílejí na předfinancování prostředků operačních programů fondy EU.

Tabulka 16 Odhad skutečných výdajů státního rozpočtu na předfinancování politik EU v roce 2013 a 2014 (v mil. Kč)

Struktura	2013	2014
Strukturální fondy	81 000	62 000
Fond soudržnosti	41 000	33 000
<i>Celkem strukturální fondy a Fond soudržnosti</i>	<i>122 000</i>	<i>95 000</i>
I. pilíř *	19 500	19 000
II. pilíř **	10 000	5 500
<i>Celkem Společná zemědělská politika</i>	<i>29 500</i>	<i>24 500</i>
Celkem	151 500	119 500

* I. pilíř zahrnuje přímé platby

** II. Pilíř zahrnuje rozvoj venkova a rybářství

Tabulka 17 Odhad skutečných výdajů státního rozpočtu na předfinancování operačních programů EU dle hlavních kapitol státního rozpočtu v roce 2013 a 2014 (v mil. Kč)

Kapitola	2013	2014
Ministerstvo průmyslu a obchodu	12 000	9 000
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	22 000	19 000
Ministerstvo pro místní rozvoj	28 000	20 000
Ministerstvo životního prostředí	20 000	18 000
Ministerstvo dopravy	26 000	17 000
Ministerstvo práce a sociálních věcí	14 000	12 000
C e l k e m	122 000	95 000

10. Výdaje na programy, u nichž výši účasti státního rozpočtu na jejich financování schválila vláda

Přehled konkrétních programů a předpokládaný vývoj jejich financování z prostředků státního rozpočtu v rámci střednědobého výhledu je uveden v následující tabulce.

Tabulka 18 Výdaje na programy v letech 2012 až 2014

v mil. Kč

Evid. č.	Název programu	2012	2013	2014
235 110	Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny fakultních nemocnic	680	879	979
214 110	Rozvoj a obnova mat. tech. základny Policie ČR	184	93	
214 910	Výstavba komunikačních a informačních systémů a sítí resortu MV	50		
233 340	Rozvoj a obnova mat. tech. základny VVŠ	860	291	
134 120	Program péče o národní kulturní poklad	464	549	681
129 120	Podpora prevence před povodněmi II	1 960		
207 850	Přebrojení AČR obrněnými transportéry	3 408	452	100
207 860	Pořízení a zabezpečení provozu nadzvukových letadel	2 266	1 140	1 140
Souhrn programů schválených vládou		9 872	3 404	2 900

11. Přehled závazků fyzických a právnických osob, za které se zaručily jménem státu jeho organizační složky

Objem poskytnutých státních záruk za úvěry a emitované dluhopisy se od roku 2004 postupně snižuje. Snižování objemu představuje cca 100 mld. Kč. Přehled všech poskytnutých státních záruk do doby jejich konečné splatnosti obsahuje tabulka č. 5 v části E. přílohy. V nejbližších letech se nárůst objemu záruk o nově poskytnuté úvěry neočekává. Naopak, probíhající splátky stávajících garantovaných závazků podle platných splátkových kalendářů celkový objem záruk budou dále snižovat.

Celkový objem garancí nejvíce zatěžují státní záruky směřující do bankovního sektoru, tzv. nestandardní, které tvoří 83% jejich objemu. Je to záruka ve prospěch České národní banky, určená k pokrytí některých ztrát, které ČNB vzniknou v souvislosti se „Smlouvou a slibem odškodnění“ (kauza převzetí Investiční a Poštovní banky bankou ČSOB z roku 2000). Jako zásadní pro tuto státní záruku se jeví jednostranné prohlášení ČSOB, ve kterém svůj požadavek na plnění ze záruky omezila maximálním objemem 160 mld. Kč a časovým limitem splatnosti do roku 2016. Platby z této záruky byly (od roku 2003 doposud) ve vztahu k zaručenému objemu minimální (3,048 mld. Kč). Úhrady jsou navázány na průběh projednávání a rozhodování jednotlivých kauz soudy.

Správa železniční dopravní cesty, s.o. (resp. bývalé České dráhy) patřila již od roku 1998 k dlužníkům státního rozpočtu z titulu plnění z poskytnutých záruk. Garance byly SŽDC

poskytovány jednak podle zákona o rozpočtových pravidlech a od roku 2003 ještě podle zvláštního zákona č. 77/2002 Sb. Výše dluhu této státní organizace vůči státnímu rozpočtu a vývoj jejího hospodaření nedává dosud předpoklady, že by byla schopna svým závazkům v nejbližších letech dostát. Příjmy a úhrady za použití železniční dopravní cesty SŽDC nepostačují na pokrytí nákladů na její správu, provoz, údržbu a další rozvoj. SŽDC proto nevytváří volné zdroje, ze kterých by byla schopna plnit své závazky z dluhové služby.

Na základě usnesení vlády byly v minulých letech provedeny vzájemné zápočty závazků a pohledávek SŽDC a České republiky a od roku 2005 jsou každoročně částečně promíjeny dluhy této státní organizace vůči státnímu rozpočtu.

Tabulka 19 Zápočty závazků a pohledávek SŽDC a SR v letech 2005 až 2010

v mil. Kč

Způsob vypořádání	v roce						celkem
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Zápočet	6 350	422	0	0	0	0	6 772
Prominutí	8 000	6 450	4 567	6 369	6 357	3 751	35 495
C e l k e m	14 350	6 872	4 567	6 369	6 357	3 751	42 267

Celková pohledávka státního rozpočtu za SŽDC se tak snížila na částku 1,221 mld. Kč k 1. 1. 2011. Zároveň se však za I. pololetí 2011 dluh SŽDC navýšil o 8,4 mld. Kč za realizované státní záruky v tomto období. Rovněž v roce 2011 bude pravděpodobně uplatněno částečné prominutí dluhu. Je předpoklad, že tento nástroj bude použit k oddlužování SŽDC vůči státu i v dalších letech.

Většina úvěrů SŽDC je dlouhodobých, jejichž konečná postupná splatnost je v horizontu let 2011 – 2020. Z toho vyplývá, že zatížení výdajové stránky státního rozpočtu rizikem vyplývajícím z poskytnutých státních záruk tomuto subjektu je trvalejšího charakteru, i když má sestupný trend.

Dlouhodobé investiční úvěry poskytnuté Evropskou investiční bankou v letech 1996 – 2000, určené na infrastrukturální programy (silnice, dálnice, odstranění povodňových škod, vodohospodářské stavby) jsou všechny již vyčerpany a dochází k jejich splácení. Zdrojem splátek je státní rozpočet, který se již při jejich přijetí ke splácení přímo zavázal. Příjemcem a zároveň finančním manažerem úvěrů je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. Od roku 2003 jsou úvěry na financování obdobných programů financovány přímými úvěry státu a instrument státních záruk již z tohoto titulu není využíván.

Od roku 2003 financují České dráhy, a.s. nákup nových železničních vozů i prostřednictvím státem garantovaných úvěrů od společnosti EUROFIMA. Dosud se jedná o 5 úvěrů v hodnotě 165 mil. EUR. Rizikem úvěrů, i když a.s. České dráhy splátky úroků provádějí dosud z vlastních zdrojů, je jednorázová splatnost jejich jistin v letech 2013 – 2017.

V roce 2014 je splatná emise dluhopisů emitovaných a.s. Kongresové centrum Praha ve výši 55 mil. EUR; jediným akcionářem je hl. m. Praha. I tento závazek je pro státní rozpočet vysoce rizikový vzhledem k tomu, že i každoroční splátka úrokového kuponu představuje pro dlužníka velký finanční problém.

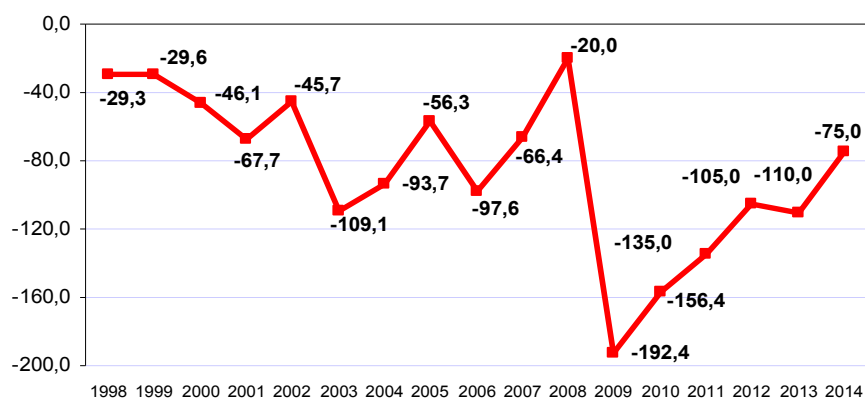
Impulzy, které by vedly k požadavkům na úvěrové financování za podpory státních záruk od nových subjektů nebyly dosud zaznamenány.

12. Vývoj státního dluhu a jeho nákladů

Střednědobý výhled pro kapitolu Státní dluh na léta 2013 až 2014, navíc doplněný o výhled vývoje státního dluhu a jeho splátek, byl zpracován na základě těchto předpokladů:

- Stávající státní dluh bude refinancován získanými prostředky z emisí státních dluhopisů na finančních trzích. Vládou přijímané reformní kroky a stabilní ratingová hodnocení mohou být důvodem zájmu investorů nakupovat státní dluhopisy i za relativně nízké výnosy, a tak přispět k úsporám nákladů státu.
- Rozpočtové schodky dosáhnou záporných hodnot ve střednědobém výhledu i po redukcích výdajů. Nastoupený trend k úsporám a efektivnímu nakládání se zdroji veřejných financí povede ke zlepšení vývoje zadlužení státu v horizontu šesti a více let. Deficit státního rozpočtu s přihlédnutím k autonomním vlivům a dopadům rozpočtových škrťů ve vývoji ekonomiky bude klesat na 1,7 % HDP ke konci roku 2014.

Graf 14 Deficit státního rozpočtu

- Rozpočtové schodky budou financovány především z prostředků z emisí státních dluhopisů denominovaných v CZK a v EUR podle limitů stanovených pro emisní činnost na domácím a zahraničním trhu. Současně budou čerpány půjčky od Evropské investiční banky. Vzhledem k očekávanému dlouhodobému posilování české koruny k hlavním měnám a nízkému podílu cizoměnového dluhu nezajištěného proti měnovému i úrokovému riziku by měnové riziko nemělo mít celkový negativní dopad (výrazné kurzové ztráty) ve splácení dluhopisů a půjček státu.

Tabulka 20 Půjčky čerpané od EIB v letech 2011-2014 v mld. Kč

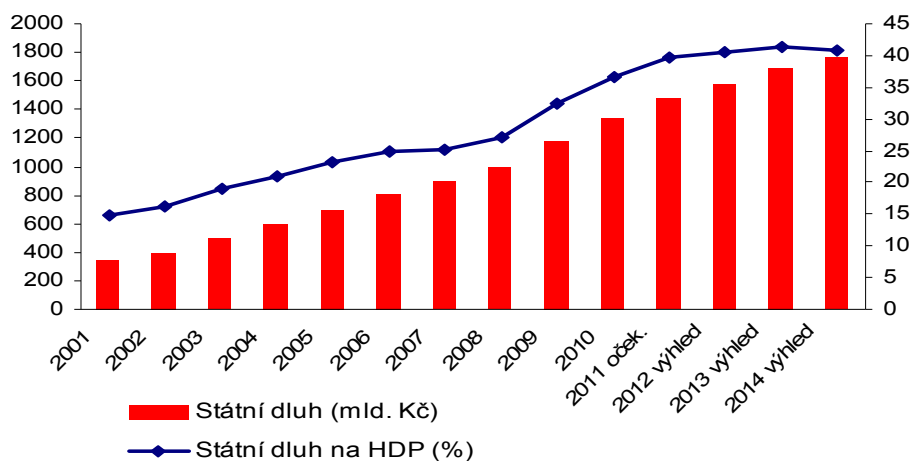
	2011	2012	2013	2014
Čerpání půjček	4,4	5,9	1,6	0,0

V letech 2012 až 2014 pokračuje v důsledku restriktivních vládních opatření trend omezení schodků státního rozpočtu a zbrzdění růstu státního dluhu. Podíl státního dluhu na hrubém domácím produktu se začne odvíjet v požadovaných intencích omezení růstu zadlužování. Podíl státního dluhu dosáhne 40,8 % HDP ke konci roku 2014.

Tabulka 21 Vývoj státního dluhu a jeho podíl na HDP v letech 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 oček.	2012 návrh	2013 výhled	2014 výhled
Státní dluh na konci roku (mld.Kč)	345,0	395,9	493,2	592,9	691,2	802,5	892,3	999,8	1178,2	1344,1	1477,5	1580,2	1692,4	1769,4
Podíl státního dluhu na HDP (%)	14,7	16,1	19,1	21,1	23,2	24,9	25,2	27,1	32,5	36,6	39,7	40,5	41,3	40,8

Graf 15 Vývoj státního dluhu a jeho predikce

Nezbytné kroky ke stabilizaci rozpočtů by měly vést k postupnému snižování tempa růstu nákladů (výdajů) na obsluhu dluhu v kapitole Státní dluh.

Tabulka 22 Základní ukazatele kapitoly Státní dluh (v mil. Kč)

	Rozpočet 2011	Návrh rozpočtu 2012	Výhled 2013	Výhled 2014
Příjmy	5 636	6 544	6 956	6 313
Výdaje	78 491	82 036	94 535	105 477
v tom: úroky	71 286	80 286	92 785	103 727
poplatky	700	750	750	750
úmor	4	0	0	0
realizovaná kurzová ztráta	1 000	1 000	1 000	1 000
transfery *)	5 501	0	0	0

*) Transfery na projekty financované z úvěrů od zahraničních finančních institucí nejsou od roku 2012 rozpočtovány v kapitole Státní dluh.

Vývoj příjmů v letech 2012 až 2014 zahrnuje výnosy z investování volných prostředků v rámci řízení likvidity na peněžním trhu, příjmy z alikvotních úrokových výnosů a prémie státních dluhopisů a ostatní příjmy kapitoly Státní dluh.

Výdaje na státní dluh se odvíjely od dlouhodobého a akcelerujícího trendu růstu státního dluhu. Ve výhledu by se tempo tohoto růstu mělo mírně zpomalovat a v roce 2014 by náklady státního dluhu měly dosáhnout 105,5 mld. Kč. Půjde především o úrokové náklady státního dluhu, které se i po úsporných rozpočtových opatřeních přiblíží v roce 2014 hodnotě 103,7 mld. Kč, což je 2,4 % HDP. Očekává se mírný růst poplatků zejména v souvislosti s vydáváním dluhopisů pro obyvatelstvo. V rozpočtu dluhové služby se kalkulují potenciální kurzové ztráty pro případ rizik z transakcí v cizí měně.

Na základě splatnosti stávajících emisí a dalších dluhových závazků se vypočítává úmor, tj. splátky jistiny dlouhodobého dluhu⁴.

V letech 2012 až 2014 budou splaceny k datu splatnosti či formou zpětných odkupů emise státních dluhopisů ve výši 345,0 mld. Kč, tj. podle jednotlivých let: 115,7 mld. Kč v roce 2012, 108,6 mld. Kč v roce 2013 a 120,7 mld. Kč v roce 2014. Dále půjde o splátky půjček od EIB v letech 2012 až 2014 v předpokládaném souhrnném objemu 5,9 mld. Kč.

Tabulka 23 Splátky jistiny dlouhodobého dluhu v letech 2011-2014 (v mld. Kč)

	2011	2012	2013	2014
Výše splátek jistiny	113,2	118,8	109,7	122,4

13. Přehled závazků státu vyplývajících z koncesních smluv

Podle zákona č. 218/2000 Sb., § 4 odst. 1 písm. k), obsahuje střednědobý výhled přehled závazků státu ze schválených koncesních smluv. Vláda v zájmu maximální fiskální obezřetnosti a transparentnosti předkládá od roku 2006 nad rámec povinností stanovených zákonem přehled o předpokládaných budoucích výdajích státního rozpočtu a bankovního účtu, který je nástupnickým peněžním fondem Fondu národního majetku, na realizaci připravovaných koncesních projektů.

---

⁴ Není zahrnut úmor státních pokladničních poukázek ani krátkodobých půjček

Aktuální postoj vlády k projektům založeným na platebním mechanismu plateb za dostupnost je negativní s ohledem na to, že projekty tohoto typu zakládají další mandatorní výdaje státu v budoucím období. Proto **Ministerstvo dopravy** reviduje přístup k využití soukromého kapitálu pro dopravní infrastrukturu. Výdaje na PPP na období po roce 2012 jsou navrhovány ve výši 9 000 tis. Kč ročně, a to na přípravu koncesních smluv pro zvažované projekty založené na jiných platebních mechanismech. V případě zahájení přípravných prací ve větším rozsahu budou výdaje aktualizovány.

Usnesením vlády č. 404 z 2. června 2011 byl ukončen PPP projekt „Výstavba a provoz věznice typu s ostrahou v Rapoticích“, zároveň bylo ministru spravedlnosti uloženo pokračovat v přípravě projektu „Výstavba a provoz justičního areálu v Ústí nad Labem“. **Ministerstvo spravedlnosti** v současné době zvažuje realizaci justičního areálu formou veřejné zakázky programovým financováním. Dosud nebylo rozhodnuto o způsobu výstavby a provozování projektu, proto nejsou výdaje na poradenství ani na samotný projekt prozatím specifikovány.

U projektu **Ministerstva financí** „Odstranění některých ekologických zátěží vzniklých před privatizací“ probíhá zadávací řízení. Ministerstvo financí dne 30. března 2011 jako zadavatel veřejné zakázky rozhodlo o prodloužení lhůty pro podání nabídek, a to do 5. září 2011. Budoucí výdaje státu na financování tohoto koncesního projektu včetně jejich časového rozložení budou známy po ukončení zadávacího řízení.

E. Tabulková část

- Tab. 1 - Střednědobé výdajové rámce v letech 2013 a 2014
- Tab. 2a - Celkové příjmy státního rozpočtu na léta 2012 až 2014 podle kapitol
- Tab. 2b - Celkové výdaje státního rozpočtu na léta 2012 až 2014 podle kapitol
- Tab. 2c - Výdaje na zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc v letech 2012 až 2014
- Tab. 3 - Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace podle kapitol v letech 2012 až 2014
- Tab. 4 - Výdajové limity státních fondů v letech 2012 až 2014
- Tab. 5 - Státní záruky za úvěry a rozložení splátek úvěrů podle roků do konce jejich splatnosti
- Tab. 6 - Příjmy a výdaje státních fondů na rok 2012
- Tab. 7 - Příjmy a výdaje státních fondů na rok 2013
- Tab. 8 - Příjmy a výdaje státních fondů na rok 2014
- Tab. 9 - Výdaje, které vyplývají z koncesních smluv - Ministerstvo dopravy
- Tab. 10 - Specifické ukazatele rozpočtových kapitol v letech 2012 až 2014